

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosae ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Tertivs Et Qvartvs Decretalivm Libri continentur

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Statu Monachorum, & Canoniorum Regularium. Tit. XXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95279](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95279)

² Prælati & Clerici habentes qualiacunque beneficia exigentia residentiam nequeunt longæ Peregrinationis in suarum Ecclesiarum præiudicium vergentis voto se adstringere.

³ Prælati licitum olim erat cum omnibus generaliter concedebatur aditus in Terram sanctam, emittere votum eundi in subsidium Terra Sanctæ, illudque exequi etiam inconsulto Pontifice tenebantur, hodie vero cum is aditus non pateat, necessaria est Pontificis licentia.

⁴ Prælati Regularibus officio predicandi fungentibus, non autem simplicibus Religiosis, integrum fuit olim votum eundi in subsidium Hierosolymitanum emittere, ac exequi sine superioris licentia.

CAP. Postulatis. XI. & ult.

Honor. III.

¹ Regulares superiores Cruce signati poterant ex voto dimissis idoneis procuratoribus adire Terram sanctam, & secum ferre viginti debitam, si tamen erant vires verbo, exemplo, & consilio, & eorum absentia Ecclesiæ non enormiter laderentur. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabari. Ioan. Andr. Butr. Imol. Anan. Host. Henric. Anchar. Panorm. Vi. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 325. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 493. remissive Ximen. in concord. p. 2.

² Per absentiam vestram enormiter non ledantur.] Ergo Prælati, & Clerici habentes qualiacunque beneficia exigentia residentiam nequeunt longæ peregrinationis in suarum Ecclesiarum præiudicium vergentis voto se adstringere, vt per Azor. instit. moral. p. 1. lib. 1. c. 26. q. 3. Sanchez in præcepta Decalogi, tom. 1. lib. 4. c. 25. n. 44. & 49. Fr. Emman. in summi. p. 2. c. 90. n. 3. Sayr. in clau. Regia, lib. 9. c. 5. n. 25. Soar. de Relig. tom. 2. tract. de voto, lib. 3. c. 4. n. 10. nouè Barth. à S. Fausto in thesaur. Religiosorum, lib. 1. q. 342.

³ Potestis, & tenemini votum peregrinationis implere.] Olim quando omnibus generaliter concedebatur aditus in Terram sanctam, licitum erat Prælati emittere votum eundi in subsidium Hierosolymitanum, illudque exequi inconsulto Romano Pontif. tenebantur, vt tenent Richard. in 4. dist. 38. art. 4. q. 2. Rosel. in sum. verbo votum 2. n. 16. At cum hodie is aditus non pateat, necessaria est Pontificis licentia, Angel. verbo votum 2. n. 2. Syluest. eod. verbo 3. q. 2. Azor. d. q. 3. Soar. de Relig. tom. 2. tract. de voto, lib. 3. c. 4. n. 12. Sanch. d. c. 25. n. 45. Et ita olim integrum fuisse solis Prælati Regularibus officio predicandi fungentibus votum eundi in subsidium Hierosolymitanum emittere, ac exequi sine superioris licentia, ac subinde ab illo non posse irritari, resolunt Abb. in præsent. num. 2. Rosel. dicto verbo votum, 2. num. ult. Syluest. eod. verbo 3. q. 4. hinc inferentes id non esse licitum simplicibus Religiosis; quamvis illos id votum emittere, atque exequi absque Abbatis licentia posse, nec Abbatem illud irritare valere teneant in præsent. Ioan. Andr. n. 2. Host. n. 1. Anchar. n. 5. & Anan. n. 2. & in cap. ex multa, hoc. tit. Host. num. ult. Butr. n. 1. Anchar. in fine, & Ioan. Andr. n. 6. in fine.

Barbol. Collect. Tom. II.

De Statu Monachorum, & Canonico-regularium.

Tit. XXXV.

SUMMARIUM.

- 1 Doctores referuntur super hanc rubr. scribentes.
- 2 S. Basilij,
- 3 S. Benedicti,
- 4 Cluniacensium,
- 5 Camaldulensium,
- 6 Fontis Coryli,
- 7 Vallis Umbrosæ,
- 8 Grandimontensium,
- 9 Carthusianorum,
- 10 Cisterciensium,
- 11 Montis Virginis,
- 12 Syluestrinorum,
- 13 Celestinorum,
- 14 S. Ambrosij ad nemus,
- 15 Olivetanorum,
- 16 S. Hieronymi per Hispaniam,
- 17 S. Hieronymi in Pisis,
- 18 S. Hieronymi in Fessulanis,
- 19 Doctores referuntur de Canonicis Regularibus,
- 20 Canonici Regulares instituti ab Apostolis.
- 21 Lateranenses,
- 22 S. Fridiani,
- 23 S. Rufi,
- 24 Arouasæ,
- 25 S. Victoris,
- 26 Premonstratenses,
- 27 Mantuani,
- 28 Spiritus sancti apud Venetos,
- 29 S. Sepulchri,
- 30 S. Crucis Coninbricensis,
- 31 Vallis viridis,
- 32 Vindelemenses,
- 33 S. Saluatoris,
- 34 S. Georgij in Alga,
- 35 S. Petri de Monte Corbulo,

Monachi.

Canonici Regulares.

UPER hanc rubr. scripserunt Zabarel. Ioan. Andr. Imol. Anan. Butr. Anch. Panorm. Guillelm. Durand. in breuiario aureo fol. 109. Ioan. de Londris in breuiario sanctorum Canonum, fol. 176. verso. Petr. de Ratenno in compendio iuris Canon. Martin. Mesnart. in epitome Decret. fol. 134. verso. Dan. Venator in analysi method. iuris Pontif. à pag. 481. Goffred. & Host. in summi. huius tit. Alex. Callan. & Anastas. Germon. in paratielis ad quinque libros Decretal. sub hoc tit. nouè Barthol. Carthagena in expositione titulorum iuris Canon. sub eod.

Monachorum.] Monachales congregationes hodie plures numerantur in Ecclesia Catholica; & inter omnes primum locum obtinet Religio Sancti Basilij ab eodem Sancto Basilio Magno instituta anno 369. Pontifice Felice II. Imperatore Iuliano apostata; creuit maximè hæc familia per Orientem, translata est etiam ad Occidentem, vbi adhuc durat. Vestiuntur Monachi nigro colore. habent Monasterium prope Romanum in loco, qui appellatur Grotta ferrata. De hac Religione agunt Sanctus Antoninus 2. part. histor. tit. 15. cap. 12. Callaneus in catalogo gloria mundi, part. 4. confid. 54. Paul.

Da 3

Paul. Morigia de origine Relig. lib. 1. cap. 16. Hieron. Roman. de Republ. Christiana, lib. 6. c. 6. Plato de bono statu Religiosi, lib. 2. cap. 2. Sylvest. Marul. in Oceano Religiosum, lib. 1. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 21. quest. 2. Fr. Ludovic. Miranda in manuali Prel. tom. 1. quest. 4. art. 1. Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 1.

3 Sancti Benedicti Religio ab eodem Sancto instituta fuit anno 500. Pontifice Symmacho, Imperatore Occidentis Theodorico, Orientis Anastasio. Monachorum illius habitus notus est, tunica, scapulare, cuculla, siue chlamys, omnia ex nigro colore cum corrigia fibulata. De hac Religione agunt latè Barnabas de Montalno, & Bernard. de Britto in chronico. Cisterc. Anton. Yepes in chronico. Sancti Benedicti, S. Antonin. 2. part. histor. tit. 15. c. 12. Cassan. in catalog. p. 4. confid. 50. Virgil. Polyd. de invent. rerum lib. 7. c. 2. Plato de statu Relig. lib. 2. cap. 22. Marquez de vera origine Evem. Sancti Augustini, c. 11. §. 1. cum seq. Fr. Emman. quest. Regular. tom. 1. quest. 3. art. 2. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 21. quest. 2. Carol. Tapia in aush. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo Monasteria, Fr. Ludou. Miranda in manuali Prelatorum, tom. 1. q. 4. art. 2. Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. cap. 2. per totum. Hodie Religio S. Benedicti diuisa est in quinque celebriores Congregationes à se inuicem independentes. Prima est Italia, quæ nunc dicitur Montis Cassini, antea dicebatur Sanctæ Iustinae de Padua, incepit anno 1408. habet per Italiam plusquam 66. Monasteria. Secunda Germanica appellatur Bursfeldensis à Monasterio Sancti Thomæ Apostoli, & sancti Nicolai Episcopi in Bursfeldia, diocesis Moguntina, cepit anno 1420. floret per vtramque Germaniam, habet plusquam 150. Monasteria. Tertia Gallica dicitur Cassalis Benedicti à Monasterio in eo pago fundato, incepit anno 1516. habet ad decem Monasteria Religiosorum, quinque totidem fœminatum. Quarta Hispana dicitur Vallisoleana à Monasterio in ciuitate Vallisoleti erecto Congregationis capite, incepit anno 1520. habet plusquam 40. Monasteria. Quinta Lusitana, reformationis caput est Monasterium S. Martini de Tibaës in Interamnenſi regione non longè à Brachara Occidentem versus, incepit anno 1549. continet plus minùve viginti virorum Monasteria, nam Monialium plura sunt, sed Ordinariis subiecta. Militant sub regula S. Benedicti vltra Militares Religiones, frequentes familiæ omnes à Monachis ipsius institutæ, Cluniacensis, Camaldulensis, Vallisumbrosæ, Cisterciensis, Pontis Ebraldi, S. Guillelmi Vercellensis, S. Guillelmi Ducis Aquitaniae, licet à principio habuerit regulam S. Augustini, Gelbertina, Humiliatorum, Floriacensis, Vallis Caecilium, Syluestina, Cælestino- rum, Oliuetana. Habet Religio S. Benedicti Romæ celebre Monasterium S. Pauli extra muros, & festum eiusdem S. Benedicti celebrat 21. Martij.

4 Cluniacensium Religio sic dicta à primo eius monasterio Cluni in diocesi Matisconensi in Gallia instituta fuit à Sancto Odone Monacho Benedictino anno 910. Pontifice Anastasio, Imperatoribus Occidentis Conrado, Orientis Leone V. Ivestiuntur Monachi eodem habitu, quo Benedictini. Agunt de hoc ordine S. Antonin. p. 2. tit. 15. cap. 12. §. 2. Hieron. Roman. lib. 6. cap. 9. Sylvest. Marul. d. lib. 1. Fr. Emman. d. tom. 1. quest. 4. Miranda d. quest. 4. art. 2. Soar. dicto tract. 9. lib. 2. cap. 3. num. 1. Festum Sancti Odonis 18. Nouembris.

5 Camaldulensium Ordo, sic dictus à Valle Camaldula in Tuscia non longè à Florentia inter Apennini inga, institutus fuit à S. Romualdo, Monacho Benedictino sub regula Sancti Benedicti anno 967. Ponti-

fice Ioanne XII. Imperatoribus Occidentis Ortho- ne, Orientis Nicephoro Phoca. Vestiuntur Monachi albo colore, tunica, scapulario, & pallio, item galero albo. Habent Romæ Monasterium ad Sanctum Gregorium in Monte Celio, ad Sanctum Antonium Abbatem. Est & alia familia Camaldulensis reformata, quam appellant Montis coronæ, instituta à nobili quodam Veneto Monacho Camaldulensi Paulo Infinitia- no anno 1520. Pontifice Leone X. Imperatore Carolo V. Solymano tyranno Orientis, vtuntur eodem ferè habitu, sed viliori, habent Romæ Monasterium ad S. Leonardum. De familia Camaldulensi agunt ex professo Augustinus Florentinus Camaldulensis per totum lib. histor. Camaldulensi, Syluan. Roizius de sacra Eremita Camaldulensi. Ioan. de Castailla in histo- ria S. Romualdi, S. Antonin. part. 2. tit. 1. cap. 15. Cassan. in catalog. p. 4. confid. 54. Sylvest. Marul. in Oceano, lib. 2. pag. 101. Morigia lib. 1. c. 2. §. 11. c. 4. historie Pontif. pag. 75. Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 6. c. 9. Plato de bono statu Relig. lib. 2. c. 22. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 1. q. 3. art. 9. Azor. p. 1. lib. 12. c. 21. Fr. Ludou. Miranda tom. 1. q. 4. art. 2. Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. c. 3. ex n. 7. Festum S. Romualdi 7. Februarij.

Fontis Coryli congregatio à loco nomen sortita, qui extat in monte Apennino in radicibus Montis Catria Orientem versus, quatuordecim millibus pas- suum distans à Lugubio propter ciuitatem Calensem Ducatus Urbini, instituta à Landolfo monacho Bene- dictino, & sub regula S. Benedicti anno 1008. Pontifice Ioan. XII. Imperatoribus Occidentis Henrico II. Orientis Basilio & Constantino; incepit habitare hanc solitudinem venerabilis Monachus Petrus Damascenus Benedicto IX. Pontifice, nec de- sunt aliqui, qui illum huius Congregationis faciant auctorem. Hi Monachi, qui hodie ferè non extant, utebantur eisdem vestibus, quibus Benedictini, mutato colore nigro in album. De hac familia memi- rant agentes de vita B. Petri Damiani, & præcipue Constantinus Caicatanus in initio primi tom. operum eiusdem, Arnold. de ligno vite, lib. 2. c. 9. Petrarch. in lib. 2. c. 17. de vita solitaria, Morigia lib. 1. c. 58. Sylvest. Marul. in Oceano, lib. 2.

Vallis Umbrosæ Religio nomen sortita est à Val- le densissimis arboribus confita prope Florentiam instituta à Sancto Ioanne Gualberto monacho Bene- dictino, & sub regula Sancti Benedicti anni 1080. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occiden- tis Henrico I. V. Orientis Alexio Comneno. vtuntur monachi nigris vestibus eiusdem artificij atque Bene- dictini, Italiam non egrediuntur, & habent Romæ monasterium ad S. Praxedem. De hac familia agunt Cassan. in catalogo, part. 4. confid. 57. Polyd. de invent. lib. 7. cap. 2. Illece. in historia Pont. lib. 5. cap. 12. Hiero- nym. Roman. de Republ. Christ. lib. 6. cap. 12. Morig. lib. 1. cap. 27. Sylvest. Marul. in Oceano, lib. 2. pag. 120. Tamburini. de iure Abbatum, tom. 1. disp. 2. quest. 15. num. 4. Plato de bono statu Relig. lib. 2. c. 22. Fr. Emman. tom. 1. q. 3. art. 4. Azor. part. 1. lib. 12. cap. 21. q. 2. Fr. Ludou. Miranda tom. 1. q. 4. art. 2. Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 3. Festum S. Ioannis Gualberti 15. Februarij.

Grandimontensium Ordo, sic dictus à monte quo- dam prægrandi in diocesi Limonicensi in Gallia, fuit institutus à S. Stephano Albanensi anno 1080. Ponti- fice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico I. V. Orientis Nicephoro Botto; habitus vilis est, & totus ad penitentiam compositus, cum aliquando ex lorice ferreis constaret. Galliam non egreditur, de eo agunt S. Antonin. 2. part. hist. tit. 15. c. 21. Cassan. in catal.

De Statu Monachorum, &c. Tit. XXXV. 319

catal. p. 4. confid. 70. Polyd. de inuent. lib. 7. c. 2. Syluest. Marul. in Oceano, lib. 2. pag. 155. Marques de origine Eremit. S. Augustini, c. 20. §. 7. Tamburin. d. q. 1 §. n. 8. Renat. Chopin. monasticon lib. 1. tit. 1. n. 2. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 1. q. 2. vers. ordo Grandimonsensis, Plato de bono statu Relig. lib. 2. c. 22. Soar. d. tract. 9. lib. 2. cap. 5. num. 4. & 5. vbi subdit quod militant sub regula propria, licet aliqui eos faciant regulam sancti Benedicti. Festum S. Stephani Albanensis 13. Februarij.

9 Carthusianorum Ordo dictus à Valle Carthusia vulgò *Cerrosa*, in diocesi Gratianopolitana in Gallia institutus fuit à S. Bruno sub regula propria anno 1084. Pontifice Gregorio VII. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno. Vestuntur Monachi vt Religiosi Dominicani, ferunt tum capucium alutum tunicæ, & scapularis vtramque alam connexam intra se ligula eiusdem panni, & coloris infra vtrumque latus, ferunt Conuersi scapulare nigrum. Tota Religio ab vno Generali eodemque perpetuo administratur, Capitulum cuiusque domus Priorem suum eligit, confirmat Generalis, durant ad arbitrium Religionis. Agunt de his S. Antonin. 2. part. hystor. tit. 15. c. 22. §. 2. Callan. in catalogo, p. 4. confid. 62. Polyd. de inuent. lib. 7. c. 3. Hieron. Rom. de Republ. Christ. lib. 6. c. 13. Illesc. in hyst. Pontif. lib. 5. c. 9. Morig. de ordine Relig. lib. 1. c. 27. Syluest. Marul. in Oceano lib. 2. pag. 124. Miræ. de origine Relig. lib. 2. c. 45. & special. lib. orig. omnium per Orbem Carthusiarum domorum, Claud. Robert. in Gallia Christiana, tit. de Generalibus, Azor. p. 1. lib. 12. c. 21. q. 2. Fr. Emman. tom. 1. q. 3. art. 8. Plato d. lib. 2. c. 22. Fr. Ludou. Miranda tom. 1. q. 4. p. 3. Sanch. in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. c. 7. n. 21. Tamburin. d. tom. 1. disp. 2. q. 16. n. 1. Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. c. 4. Festum S. Brunonis 6. Octobris.

10 Cisterciensium Ordo sic dictus à Valle Cistercio in diocesi Cabilonensi in Burgundia apud Gallos institutus à S. Roberto monacho Benedictino, & sub regula S. Benedicti anno 1099. Pontifice Urbano II. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno. Induntur Monachi tunica alba, scapulari nigro, corrigia fibulata, percingunt scapulare funiculo holoserico, vtuntur etiam cuculla, siue chlamyde vndulata, pallio nigro cū equites incedunt. Habent Romæ duo monasteria, vnum ad S. Crucem in Hierusalem, alterum ad SS. Vincentium & Anastasium extra muros. Extat & ordo Cisterciensium discalceatorum, quem appellant Foliensem ab imagine sanctissimæ Virginis inter folia depicta, quam in capite suæ familie colunt; vtuntur albis vestibus, & capuccio nimis ad humeros demisso, omnia ex panno vili. Habent Romæ tria monasteria, vnum ad S. Pantentiam Virg. & Mart. alterum ad S. Bernardum in Thermis Diocletiani, tertium ad S. Sebastianum in regione Ripæ. Agunt de Cisterciensibus Barnab. de Montalno, & Bernardus de Britto in chron. Cisterciens. S. Anton. p. 2. tit. 15. c. 12. §. 18. Callan. in catal. p. 4. confid. 58. Polyd. de inuent. lib. 7. c. 2. Morig. lib. 1. c. 28. Syluest. Marul. in Oceano, lib. 2. pag. 153. Hieronym. Roman. de Republ. Christiana, lib. 6. c. 12. Plato lib. 2. c. 22. Fr. Emman. d. tom. 1. q. 3. art. 5. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 1. disp. 2. q. 1 §. n. 5. Fr. Ludou. Miranda d. tom. 1. q. 4. art. 2. Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 3. ex num. 3. Festum S. Roberti celebratur 29. Aprilis.

11 Montis Virginis Ordo sic dictus à monte Virgiliano Regni Neapol. vbi primum monasterium adificauit S. Guillelmus Vercellensis monachus Benedictinus, à quo Guillelmitarum Ordo de aliquibus

dicuntur, fuit institutus ab eodem S. Guillelmo sub regula S. Benedicti anno 1124. Pontifice Calixto I. Imperatoribus Occidentis Henrico V. Orientis Emman. Comneno. Vestuntur monachi albo amictu ex vili panno, & habent Romæ monasterium ad S. Agatham in Suburra. De illis Felix Renda in vita S. Guillelmi, Paul. Rheg. de sanctis Neapol. in vita eiusdem sancti, Syluest. Marul. in Oceano, lib. 2. pag. 161. Bzou. tom. 2. hyst. Eccles. anno 1142. n. 3. Caualer. dec. 594. m. 1. Festum S. Guillelmi 25. Iunij.

Syluestrinorum Ordo institutus fuit à S. Syluestro Canonico Osimano in agro Piceno sub regula S. Benedicti anno 1232. Pontifice Gregorio IX. Imperatoribus Occidentis Federico I. Orientis Baldonino II. Induntur monachi eodem habitu quo Benedictini mutato colore nigro in canuinum, Italiam non egrediuntur, vbi dicuntur habere per Marchiam Anconitanam, Vmbriam, & Tusciam 25. monasteria. Habent monasterium ad sanctum Stephanum in Cacco. De hac familia agunt S. Antonin. p. 2. tit. 15. c. 25. §. 2. Callan. in catal. p. 4. confid. 57. Syluest. Marul. in Oceano, lib. 3. pag. 185. Tamburin. d. tom. 1. disp. 2. q. 1 §. n. 11. Festum S. Syluestri celebratur 26. Nonembris, quo die Clemens V. II. illum in martyrologio Romano inferuit, teste Bzou. tom. 13. annal. anno 1267. num. 20.

Cælestinorum Ordo institutus fuit à S. Petro Morono monacho Benedictino (dictus est Moronus à monte Morono in Regno Neapolitano, quem Religiosus incoluit) & sub regula S. Benedicti anno 1274. Pontifice Gregorio X. Imperatoribus Occidentis Rodolfo I. Orientis Michael Paleologo. Cælestinus dictus fuit eo quod eius fundator dictus S. Petrus Summus Pontifex electus, Cælestinus V. vocari voluit, à Pontificio honore, seu potius onere abiecto ad nomen pristinum rediit, licet cum nomine honoris familia remanserit. Induntur monachi alba tunica, nigro capuccio, & scapulari, nigra etiam cuculla, siue chlamyde, Benedictinis per omnia simile. Creuit hæc familia per Germaniam, per Vngariam, & Galliam, vbi nunc habet 22. monasteria satis ampla, creuit per Italiam, vbi ad 96. domicilia numerantur, habet Romæ monasterium ad S. Eusebium in regione Montium. De Cælestinis agunt S. Antonin. 2. p. tit. 16. c. 1. §. 18. Callan. in catal. p. 4. confid. 61. Polyd. de inuent. lib. 7. c. 2. Morig. lib. 1. c. 36. Bzou. tom. 13. anno 1294. ex n. 2. Fr. Emman. d. tom. 1. q. 3. art. 3. Fr. Ludou. Miranda tom. 1. q. 4. art. 2. Festum S. Petri Moroni celebratur 19. Maij.

Sancti Ambrosij ad nemus Ordo sic dictus quod sub inuocatione S. Ambrosij erectum sit Mediolani primum eius domicilium in loco extra muros, vbi tempore S. Ambrosij nemus erat, in quo ipse aliquando se recipere solebat, vt negotia fugeret, & contemplationi diuinæ vacaret, institutus fuit à tribus nobilibus Mediolanensibus sub regula S. Augustini, Alexandro Crinello, Albergo Beloso, Antonio Pessundante, aliter Antonio Petra sancta, anno 1431. Pontifice Eugenio IV. Imperatoribus Occidentis Sigismundo, Orientis Ioanne Paleologo. Vtuntur monachi tunica, scapulari, & pallio canufo cum corrigia cornu fibulata. Habent nonnulla domicilia per Italiam, extra illam non effunduntur, Romæ sunt ad S. Clementem in regione Montium. De his vide Morig. lib. 1. cap. 45. Syluest. Marul. in Oceano, lib. 1. pag. 70.

Olinetianorum Ordo sic dictus à monte Olinarum in comitatu Ilciensi non longè à Senis, vbi primum eius monasterium erectum, institutus fuit sub reg. S. Benedicti à tribus nobilibus Senensibus Bernardo

D d 4 P t e l q

Protonio Philosophiae professore, Ambrosio Piccolomineo, Patricio de Patriciis anno 1319. Pontifice Ioanne XXII. qui anno 1324. Ordinem confirmavit, Imperatoribus Occidentis Ludovico IV. Orientis Andronico I. Induuntur Monachi vestibus albis, sunt Romae ad S. Mariam novam in regione Montium. Agunt de illis S. Antonin. p. 2. tit. 16. c. 1. §. 2. Cassan. in catal. p. 4. consid. 58. Polyd. de inuent. lib. 7. cap. 1. Plato lib. 2. c. 22. Tamburin. d. 9. l. 5. n. 13. Fr. Emman. tom. 1. q. 3. art. 3. Fr. Ludou. Miranda d. tom. 1. q. 4. art. 2. Causaler. decis. 594. n. 1.

16 S. Hieronymi per Hispaniam ordo institutus fuit sub regula S. Augustini, & patrocinio S. Hieronymi à D. Petro Fernandez Nobili Castellano, Petri Regis Castellae, quem Crudelem appellant, intimo quondam, & maiori cubiculario anno 1370. Pontifice Urbano V. Caput huius familiae est Monasterium S. Bartholomaei de Lupiana in Toletana Diocesi. Videntur Monachi tunica alba, scapulari, & capuccio canusino, pallium item canusinum crispatur, & undulatur ad collum, eo utuntur cum foras exeunt. Habent plura & pulchra Monasteria per Hispaniam, & Lusitaniam. De his agunt Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 6. c. 29. Sylvest. Marul. lib. 3. pag. 198. Fr. Emman. d. tom. 1. q. 4. art. 1. Fr. Ludou. Miranda d. tom. 1. q. 4. art. 1. Soar. d. tract. 9. lib. 2. c. 5.

17 S. Hieronymi in Pisis Ordo institutus fuit à Nobili viro Pisano Petro Gambacurta sub regula S. Augustini, & patrocinio S. Hieronymi anno 1380. Pontifice Urbano VI. Imperatoribus Occidentis V. Venessio, Orientis Andronico III. Primum huius Congregat. Monasterium caputque familiae est apud Celsanà in territorio Urbini, quod appellat Montē bellum ob loci amenitatem, Monachi à Pio V. professionem faciunt, videntur tunica, scapulari, capuccio, pallio, canusino, reiciunt ab humeris vittam, siue ligulam eiusdem coloris, quam subens pallium gerunt cum foras procedunt, ferè nullum habent Monasterium extra Marchiam Anconitanam, & Truifanam. De his vide Sylvest. Marul. in Oceano, lib. 5. pag. 345. Morig. lib. 1. c. 41. Azor. p. 1. lib. 13. c. 11. Fr. Emman. d. tom. 1. quest. 3. art. 9.

18 Sancti Hieronymi in Fessulanis Ordo, sic dictus quod Fessulis nobili quondam Tusciae vrbe, cuius nunc vestigia vix extant, non longe à Florentina, inceperit, institutus fuit à Carolo Romano montis Garnelli (oppidum est ad radices Apeninini quinque leucis distans à Cesena) Comite, sub reg. S. Augustini anno 1406. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Videntur eius Monachi habitu canusino pallio ad collum rugato. Sunt Romae ad sanctum Vincentium & Anastasium in regione Trini. De his vide Sylvest. Marul. in Oceano lib. 4. pag. 327. Morig. lib. 1. c. 42. Polid. de inuentorib. lib. 7. c. 3. Azor. p. 1. lib. 13. c. 11.

19 Canoniorum Regularium. Plura de Canonicis Regularibus Richard. Anglic. Theolog. Patiensis in Chron. Canonicorum Regularium; Ioannes Trullus in lib. quem inscripsit, Ordo Canonicorum Regularium, Gabriel Pennot. de origine Canon. Regular. S. Antonin. p. 2. tit. 15. c. 16. §. fin. Cassan. in catal. p. 4. consid. 56. Polyd. de inuent. lib. 7. c. 3. Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 6. c. 4. & 16. Plato de bono statu Relig. lib. 2. c. 23. Nauar. comment. 1. de Regular. Conrad. in templo omnium iudiciorum lib. 2. c. 9. Cened. ad Decret. collect. 165. Fr. Emman. q. Regul. tom. 1. q. 3. art. 1. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 22. Fr. Ludou. Miranda in man. Prelat. tom. 1. q. 4. art. 13. Soar. de Relig. tract. 8. cap. 7. ex num. 2.

20 Religio Canonicorum Regularium in varias fami-

lias diuisa est, de quarum praecipuis inferius aliquid dicemus, fuit instituta ab Apostolis statim post Christi Domini Ascensionem, recepta à S. Iacobo minore Apostolo, & Hierosolymae Episcopo in Ecclesia sua Hierosolymitana, à S. Marco Euangelista in Alexandria, & ab aliis alibi fuscitata, & quasi denud erecta à S. Augustino in ciuitate Hipponensi anno 397. Pontifice Cyriaco, Imperatoribus Occidentis Honorio, Orientis Arcadio.

Canonici Regulares Lateranenses dicuntur ab Ecclesia S. Ioannis Lateranensis de Vrbe, quam per 800. annos inhabitauerunt vsque ad Pontificatum Bonificij VII. Iqui sublati Canonici Regularibus S. Augustini, seculares introducit anno 1300. Reformata haec Lateranensis congregatio à congregatione Frigionaria, sic dicta à Monasterio S. Mariae in sylva Frigionaria, cui multitudo Frigonum illac se recipientium nomen indidit, instituta à P. D. Bartholomaeo ex nobilissima Columenium familia, & à P. Iacobo de Auogrado Bononiensi Doctore emerito familiae Praedicatorum quondam Religioso laico anno 1406. sed relicto nomine Frigionariae iussa est dici Lateranensis, cum Lateranensium Canonicorum fuerit reformatrix, eodemque habitu vtatur. Sunt Romae ad S. Mariam de Pace in regione Pontis. De his agunt Morig. lib. 1. c. 8. Sylvest. Marul. in Oceano lib. 1. pag. 1. cum seqq. Habent multa & praeclara per Italiam monasteria, de quibus Pennor. in histor. tripart. lib. 3. cap. 8.

Canonici Regulares S. Fridiani instituti fuerunt, seu potius reformati ab eodem S. Fridiano Episcopo Lucensi intra annos 560. & 388. quo durauit eius Episcopatus, ferè eundem habitum gerunt atque Lateranenses. De his Cael. Francotus in historia sacra Lucensi, ubi de vita S. Fridiani, Sylvest. Marul. in Oceano Relig. lib. 1. pag. 4. Azor. p. 1. lib. 12. cap. 22. quest. 3.

Canonici Regulares S. Rufi secundum aliquos instituti dicuntur à S. Rufo, S. Pauli Apost. discipulo, de quo ipse ad Roman. c. 16. n. 13. sed probabilis est hunc ordinem sic appellatum non quod S. Rufus eum instituerit, sed quia praecipuum eius domicilium & familiae caput erectum sit sub inuocatione S. Rufi in ciuitate Valentina in Gallia, cuius etiam nobilis Prioratus est Lugduni, à quo mirum in modum haec familia nobilitata est, vt attestatur Chopin. lib. 2. Monast. tit. 1. n. 20. Claud. Robert. in Gallia Christiana, tit. de Abbatibus, lib. 8. verbo S. Rufus. De his Canonicis agunt Sylvest. Marul. in Oceano Relig. lib. 1. pag. 5. Aymar. Falco in historia Antoniana, p. 2. tit. 22. c. 3. Petrus Gifficus in historia Canon. sect. 13. n. 16. & 17. Festum S. Rufi celebratur 21. Nouembr. est & alius S. Rufus primus Episcopus Auenionensis 12. Nouembris Huius Congregationis leges & statuta accepisse congregationem S. Crucis Conimbricensis in Lusitania refert Marques de vera origine Eremit. S. Augustini c. 18. §. 4. & 5.

Canonici Regulares Aroasae fuerunt instituti à duobus piis Sacerdotibus Connone, & Holdemaro secundo ferè lapide à Bapalua Artesiae oppido versus fines Regni Galliae in diocesi Atrebatensi anno 1097. Pontifice Urbano II. Imperatoribus Occidentis Henrico IV. Orientis Alexio Comneno. Ab hoc Monasterio Aroasae familiae Aroasanae capite exordium, & nomen sumpsit hic Ordo, habuit frequentissima per Belgium & Galliam Monasteria, sed hodie non persistit. De his Canonicis agunt Aubert. Miræ. de orig. Canon. Regul. c. 10. Crussen. monast. August. p. 2. c. 17.

Canonici Regulares S. Victoris nomen sortiti sunt 25

De Statu Monachorum, &c. Tit. XXXV. 321

à Monasterio S. Victoris propè muros Parisienses Abbatiali titulo illustri, quod edificatum est à Ludonico Gallo Galliar Rege anno 1113, sed iam desierunt, vide Croten. in *Monastico Augustiniano*, p. 2. c. 19. Aubert. Mira. in *origine Canoniorum Regul.* c. 12.

26 Canonici Regulares Præmonstratenses dicti à monte Præmonstrato in Diocesi Lugdunensi suffraganea Rhemenfi in Gallia, instituti fuerunt à Northerto Archiepiscopo postea Magdeburgensi Germaniæ Primæ sub regula S. Augustini, & instituto Canoniorum Regularium anno 1120. Pontifice Calixto II. Imperatoribus Occidentis Henrico V. Orientis Ioanne Commeno. Utuntur hi Canonici albis vestibus, vigent maxime per Galliam, Germaniam, Flandiam, & Hispaniam, apud Italos ferè nulla eorum sunt Monasteria, Romæ verò hoc anno 1630. vinebant in locato domicilio in via Crucis. De his latè Aubert. Mira. chronicon scripsit, S. Antonin. 2. p. tit. 15. c. 19. & tit. 7. cap. 2. §. 2. Morigia lib. 1. cap. 57. Sylvest. Marul. in *Oceano Relig.* lib. 12. pag. 172. Fr. Emman. d. tom. 1. q. 3. art. 16. Azor. d. part. 1. lib. 12. cap. 2. §. 2. Claud. Robert. in *Gallia Christiana*, tit. de Abbatibus, lit. P. verbo Præmonstratum, Soar. tom. 4. de Relig. tract. 9. lib. 2. cap. 5. num. 6. Festum S. Northerti celebratur 6. Iunii.

27 Canonici Regulares Mantuani referunt institutionem suam ad S. Marcum Evangelistam, sed Monasterium Mantuanum fundavit eius Urbis Episcopus Henricus anno 1150. Pontifice Eugenio III. Imperatoribus Occidentis Conrado III. Orientis Emmauele Commeno. Præter hoc Mantuanum, atque alterum in oppido Nesi propè Patavium Mantuano annexum nullum aliud est in tota Congregatione Monasterium. Vide Morig. lib. 1. cap. 9. Sylvest. Marul. in *Oceano Relig.* lib. 1. pag. 36.

28 Canonici Regulares Spiritus sancti apud Venetos, duo tantum possident Monasteria, Venetiis alterum, alterum Patavij, quod appellant S. Michaelis, sed utrumque magnis redditibus abundans, nullus ad hunc Ordinem admittitur nisi Venetus sit, & nobilis, ferunt eundem habitum atque Canonici Regulares Lateranenses cum pileis quadratis, & panno albo, item pallia alba cum exeunt domum. De his vide Morig. lib. 1. c. 61. Ioan. Andr. in *Clem. 1. de elect.*

29 Canonici Regulares S. Sepulchri fuerunt instituti Hierosolymis, de quibus extat constitutio Cælestini II. anno Christi 1153. 10. Ianuarij, qua continetur honorifica Canoniorum S. Sepulchri in Hierosolymis commendatio. Induebantur nigro colore, ferebant pallium super Rochetum, in quo assutæ erant ad latus sinistrum quinque Cruces ex purpura, grandis media, quatuor aliæ exiguæ, ita ut brachia grandis, & supra se, & infra se ad angulos suos parvas sustinerent. De his Sylvest. Marul. in *Oceano Relig.* lib. 1. pag. 30.

30 Canonici Regulares S. Crucis Conimbricensis apud Lusitanos, sic dicti à celebri Monasterio S. Crucis Conimbricensis, quod amplissimis redditibus edificavit Alphonsus Henriquez primus Rex Lusitaniæ anno 1131. Innocentio II. Pontifice, Imperatoribus Occidentis Lothario II. Orientis Ioanne Commeno, ibique sepultus iacet in Sacello maximo à lava parte Altaris, viri cum filio Sanctio Regni successore, qui in eadem Capella è regione patris ad dextrum latus aequali Mausoleo quiescit. Fuerunt primi huius Congregationis institutores D. Tello Archidiaconus Conimbricensis, D. Michael eiusdem Ecclesiæ Conimbricensis Prior, D. Ioannes Canonicus, & Magister scholæ, D. Theotonius primus Prior Monasterij S. Crucis, D. Odorip S. Iacobi Presbyter, & eiusdem

S. Crucis Prior claustralis, D. Sifnandus S. Mariæ monitis maioris Præpositus, D. Petrus Presbyter, & alij quinque. Confirmavit Innocent. III. anno 1135. Habuit multa Monasteria, quæ tunc possidet vnum de viginti, & non se extendit extra Lusitaniam. Induntur Canonici alba tunica, superciliceo lineo, almutia, sine capuccio, & pallio nigro. De his Gabr. Pennot. in *histor. tripart. lib. 2. c. 59.* Festum S. Theotonij primi Prioris celebratur 18. Februarij.

Canonici Regulares Gronodæi, siue Vallis viridis, quando, & ubi fuerint instituti agit Gabr. Pennot. in *histor. tripart. lib. 2. c. 66. n. 2.* & Sylvest. Marul. in *Oceano Relig.* lib. 1. pag. 38.

Canonici Regulares VVindesemenses, sic dicuntur à prædio VVindesheim tertio à Dauentria Germaniæ inferioris Vrbe lapide, ad Isulam fluvium sita, collocato propè Zuollam Traiectensis diocesis oppidum. Hic erectum apparet Monasterium eiusdem nominis sub invocatione B. Virginis Mariæ, à Gerando Magno, & Ioanne Bulebrone edificatum anno 1387. Pontifice Urbano VI. Imperatoribus Occidentis VVenesslao, Orientis Andronico III. De his Gabr. Pennot. in *histor. tripart. lib. 2. cap. 62. cum tribus seqq.* Aubert. Mira. de orig. Canon. Regul. cap. 13. ubi refert hanc Congregationem in sola Germania inferiori ac tractu Rhenano brevi temporis spatio habuisse centum viginti virorum Monasteria, feminarum triginta, Crusen. in *monastico Augustiniano*, p. 3. c. 21. attestatur se de anno 1622. interfuisse Capitulo generali huius familiæ Tongris Congregato, ac ibi vix numerasse viginti Priores, & quibus nonnulli solum titulum gerebant, subdit tamen hos disciplinæ Regularis valde esse observantes.

Canonici Regulares S. Salvatoris, sic dicti à primo Monasterio, quod habuerunt sub oraculo Salvatoris in Sylva lacus non longè à Senis, instituti fuerunt à fratre Stephano Eremita S. Augustini anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Appellantur nonnunquam Scopetini à Monasterio, quod initio suæ institutionis habuerunt propè muros Florentiæ sub nomine S. Donati Episcopi Fessulani. Utuntur eisdem vestibus atque Canonici Lateranenses, præterquam quod pallium nigrum deferunt cum foras procedunt, possident ad quadraginta Monasteria per Italiam, sunt Romæ ad sanctum Petrum ad vincula. De illis agunt Morig. lib. 1. cap. 40. Sylvest. Marul. in *Oceano Relig.* lib. 5. pag. 322. Cæf. Franciott. de sanctis Urbis Luca in *Ecclesia S. Mariæ foris porta*, pag. 565. & pag. 590. Fr. Emman. d. tom. 1. q. 3. art. 3. Azor. d. part. 1. lib. 12. c. 22.

Canonici Regulares S. Georgij in Alga, sic dicti ab Alga parva Insula distante duobus milliariis à Venetiis, ubi situm est primum huius Congregationis Monasterium sub nomine S. Georgij, instituti fuerunt à D. Antonio Corario Bononiensi, & Episcopo Hostiensi anno 1408. Pontifice Gregorio XII. Imperatoribus Occidentis Roberto, Orientis Andronico III. Professionem emittunt à Pontificatu Pij V. & habitum caruleum gerunt, habent tredecim principalia per Italiam domicilia, aliqua per Sicilian: sunt Romæ ad S. Salvatorem in Lauro. De illis agunt scribentes vitam S. Laurentij Iustiniani Patriarchæ Veneti huius Congregationis alumni, & ex primoribus fundationis, Morig. lib. 1. cap. 44. Sylvest. Marul. in *Oceano Relig.* lib. 5. pag. 337. Hieronym. Roman. de Republ. Christ. lib. 6. cap. 30. Fr. Emman. d. tom. 1. q. 3. art. 1. Azor. d. p. 1. lib. 12. cap. 22. quest. 3. Eisdem ferè cum his profitentur leges Canonici nostri carulei (quos vulgus appellat S. Eligij Fratres) Congregationis

RBOSA
Ius Can.

213
GV

mis S. Ioan. Evangelistæ, sed professionem non emittunt, habent multa & amplissima Monasteria per Lusitaniam, sed quæ independentia sunt ab Italis, vide Fr. Emman. loco proxime citato, Soar. de Relig. tom. 4. tract. 9. lib. 2. c. 9. n. 4.

- 35 Canonici Regulares S. Petri de monte Corbulo, sic dicti à primo eius Monasterio sub patrocinio S. Petri in monte Corbulo in Archiepiscopatu Florentino, duodecimo à Senis lapide ædificato, Pontificatu Iulij 11. intra annum 1503. & 1512. quo ipse duravit, instituti fuerunt à quodam Petro Regurisi, vel Mediolanensi Monacho Carthusiano, habuerunt à principio habitum canusini coloris, nimirum tunicam, Rochetum, & capuccium, siue almutiam, sed anno 1521. mutatus fuit in nigrum. Amant hi maxime solitudinem, sectantur hospitalitatem, rigide secum agunt, ac de labore manuum, viuunt. De hi egunt Azor. d. p. 1. lib. 1. c. 2. q. 3. Gabr. Pennot. in tripart. hist. lib. 2. c. 5. 4. n. 5.

SUMMARIUM.

- 1 Diocessanus non debet molestare Monasteria nisi pro causa correctionis, nec eis oblata sibi vendicare.
- 2 Oblationes, quæ sunt in aliquo loco Regularium, acquiruntur Religiosis illius loci.
- 3 Promittens aliquem non molestare non prohibetur eum molestare de iure.
- 4 Clausula, Contradictores, &c. solum habet locum contra contradicentes de facto, non contradicentes de iure.

CAP. Theodosius. I. Gregor.

- 1 **E**pisopus non debet molestare Monasteria nisi causa disciplina, seu correctionis, nec debet sibi, vel Clericis suis accipere ea, quæ oblata sunt Monachis à fidelibus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zahar. Ioan. Andr. Butr. Imol. Anan. Host. Anchar. Henric. Panorm. Vin. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 329. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 495. desumitur ex B. Gregor. lib. 7. indict. 2. c. 15. remissive Ximen. in concord. p. 2. & refertur ab Ant. August. collect. 1. Decret. lib. 3. tit. 10. c. 1.
- 2 Cum Monachis ibi seruiantibus, &c. Notatur ad hoc quodd oblationes, quæ sunt in aliquo loco Regularium, acquiruntur Religiosis illius loci, ut per Abb. hic not. ab. vlt. & in cap. dilectus, n. 4. vers. sed in Monasteriis, de officio Ordin. Dec. cons. 148. n. 2. vol. 2. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de bonis clericorum, §. 3. mun. 2. vbi u. 50. explicat quæ veniant oblationis nomine.
- 3 In gloss. Inferatis. Notatur ad hoc, quodd promittens aliquem non molestare, non prohibetur eum molestare de iure, ut per Hippol. cons. 35. n. 30. Vnde clausula, Contradictores appellatio postposita compescendo, solum habet locum contra contradicentes de facto, non contra contradicentes de iure, ad quod plures citati Doctores ad cap. pro illorum 22. num. 3. infr. de prebend. pag. 749.

SUMMARIUM.

- 1 Monachi non debent recipi in Monasterio pro pretio, alias receptus ad sacros Ordines promoueri non potest, & recipiens ab officio suspenditur, & Monachi habentes peculium absque licentia Ab-

batis ab Altaris communione remouetur, & sic decedens sepultura, & fratrum communione priuatur.

- 2 Peculium an licitum fuerit Religiosis Prelatis concedere Religiosis ad nutum renouabile ad solus usus honestos, & pios ostenditur, & quid autem Concil. Trid. n. 3.
- 4 Monachus Ecclesia præfectus socium Monachum habere debet, quando Ecclesia est Monasterio plene subiecta.
- 5 Superior bona Monasterij dissipans ab administratione remouetur.
- 6 Regulares non possunt absque legitima causa à beneficiis electiui remoueri.
- 7 Professio facta cum conditione, patto, seu modo de reuocando, seu habendo propria non valet.

CAP. Monachi. II.

Ex Concil. Lateran.

Monachi non ponantur singuli per villas, vel oppida, vel quatinusque Parochiales Ecclesias, sed maneant cum aliquibus Fratribus. In Monasterio non recipiantur pro pretio, alias receptus à sacris Ordinibus arceatur, & recipiens ab officio suspenditur; nec permittantur habere peculium nisi pro administratione eis iniuncta, & sit ab Abbate permissum, & qui secus fecerit, ab Altaris communione remouetur, & sic decedens sepultura & fratrum communione priuatur. Prior nullus fiat, vel custos mediante pretio, si secus dans, & accipiens sunt alieni ab Ecclesiastico ministerio. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zahar. Ioan. Andr. Butr. Imol. Anan. Host. Anchar. Henric. Panorm. Vinian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 330. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 495. remissive Ximen. in concord. p. 1. & 2. desumitur ex Concil. Lateran. sub Alex. III. c. 10. & refertur ab Ant. August. collect. 1. Decret. lib. 3. tit. 2.

Monachi nec peculium permittantur habere. Ex his verbis colligunt aliqui Doctores attento iure harum Decretalium integrum non esse Religiosis Prelatis concedere Religiosis peculium ad nutum superiorem renouabile ad solos usus honestos, & pios, idque ex causa legitima, ut per Ioan. Mobanum compendio Theologie practica. p. 5. c. 20. concl. 3. & 4. Felin. in cap. cum M. num. 26. vers. eadem reassumit, sup. de constit. Tapia auct. ingressi, C. de Sacros. Eccles. verbo ipso ingressu, c. 3. n. 54. adducentes etiam pro hac parte cap. cum ad Monasterium, infr. hoc tit. ibi: Prohibemus ne quis Monachorum proprium aliquo modo possideat. Verum multo probabilius est peculium supradicto modo permissum esse ex licentia superioris, ut docent Nauar. comment. 2. de Regular. n. 14. & com. 3. n. 27. & cons. 20. n. 5. sub tit. de Regularib. alias cons. 145. n. 5. sub hoc tit. Gregor. l. 14. verbo proprio, tit. 1. p. 1. Cordub. in summ. q. 54. opinion. 2. Ludou. Lopez in instrum. conscient. c. 154. col. 3. vers. sed licet, Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. quest. 29. art. 8. & in summ. tom. 2. c. 3. n. 5. in initio, Ludou. Beja respons. casuum conscient. p. 3. q. 6. in fine, & p. 4. casu 17. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 12. q. 1. Fr. Lodon. Miranda in man. Prælatorum, tom. 1. q. 28. art. 8. post Abb. Sylvest. Dec. Angel. Ioan. Turrecrem. & alios hanc partem tenent Sanch. in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. c. 22. n. 5. vbi ponderat pro se text. in præsent. vers. qui vero, dum permittit Monachis pro administratione iniuncta peculium habere, hinc inferens licitum esse peculium ex causa legitima, & num. 6. dicit hunc text. in princ. & d. cap. cum ad Monasterium, interdicere regulariter, &

De Statu Monachorum, &c. Tit. XXXV. 323

universiter concedi Religiosis peculium propter eorum importunitatem, & leues causas, secus quando ex causis gravibus, & iustis.

Hec substitunt de iure communi Decretalium, sed dubium est an illud sit correctum per Concil. Trident. sess. 25. de Regul. c. 2. duplex est sententia, una affirmativa, atque ideo huiusmodi peculium, quod attento iure antiquo diximus Religioso posse concedi, iam non esse licitum, ita sustinent Nauar. de restit. lib. 3. c. 1. p. 1. dub. 1. n. 163. in noua edit. Pallarel. in privileg. Fratrum Minorum post c. 43. sub tit. de proprietate abdicanda, paulo ante fin. in vers. ubi est prim. aduertendum, Veg. in summ. tom. 2. c. 32. casu 19. Azor. d. lib. 12. c. 9. q. 2. Valq. in opus. de redditib. Eccles. c. 3. dub. 11. n. 14. Soar. de Relig. tom. 3. lib. 8. c. 14. m. 18. Valent. 2. 2. disp. 1. q. 4. punct. 3. col. 2. corol. 4. Fr. Emman. in summ. tom. 2. c. 31. num. 3. vers. lo tercero digo, & quest. Regul. tom. 2. q. 47. art. 15. in fine, & tom. 3. q. 29. art. 12. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. q. 17. art. 6. in fine, Fr. Ludon. Miranda in man. Prelatorum, tom. 1. q. 28. art. 2. & alios citatos ad cap. vlt. n. 2. & 3. qui Clerici, vel uolentes, adde noue Barthol. a S. Fausto in thesauro Religiosorum, lib. 8. q. 21. Aloyf. Ricc. in decis. Curie Archiep. Neapol. decis. 340. n. 11. p. 4. Barthol. de Vecchis in praxi nouit. disp. 13. dub. 1. n. 11.

Test. de iustit. lib. 2. c. 4. dub. 5. n. 30. Verum quicquid hi Doctores limitent, & temperent hanc suam opinionem, secunda, quae sustinet in eo Concilij Trid. decreto nihil noui iuris induci, sed solum confirmari statuta iure antiquo huius text. & d. c. cum ad Monasterium, verior est, quia verba Concil. Trid. non habent maiorem vim contra peculium, quam verba Concil. Later. relata in hoc text. nisi quod expressius prohibeant hoc peculium, & ideo merito hanc tuerentur Nauar. d. comm. 2. m. 15. & 18. & d. conf. 14. num. 6. Jacob. de Grassis in aureis decis. p. 1. lib. 3. c. 5. num. 53. Fulv. Pacian. conf. 36. a. n. 99. tom. 1. Ioan. a Cruce de statu Relig. lib. 1. c. 3. dub. 2. Emman. Sa verbo Relig. n. 48. Fabr. de restit. in 4. sent. lib. 4. disp. 1. 5. q. 2. disp. 4. 5. c. 5. m. 125. Tanner. in 2. 2. disp. 6. q. 3. dub. 4. num. 108. Barthol. a S. Fausto in thesauro Relig. lib. 8. q. 30. Villalob. in summ. p. 2. tract. 35. dub. 30. n. 2. Ludou. Miranda in man. Prelat. tom. 1. q. 28. art. 8. Aloyf. Ricc. in decis. Curie Archiep. Neapol. p. 4. decis. 340. n. 12. Laurent. de Peyrinis de Relig. subditio, tom. 1. c. 2. q. 2. s. 1. & 2. Fagander in quinque Ecclesie precepta, tract. 2. lib. 8. c. 6. n. 13. Hieron. Cened. de pauper. Relig. dub. 9. n. 4. & seq. Sanch. d. c. 2. 2. n. 11. ubi n. 13. resoluit hodie licere ex iusta causa concedere cuiusque Religioso, licet non sit officialis Ordinis, administrationem aliquorum bonorum stabilium nutu superioris amouibilem, & n. 14. ait licitam esse aliquarum Religionum consuetudinem, in quibus ex superiorum licentia certi annui redditus cuilibet Religioso assignantur ad victum & vestitum, itavt si deest aliquid, ipsi querant, si autem superest, applicent piis, & religiosis vrbibus, dummodo Religiosi non excedant limites licentiae, & parati sint reformationi legitime faciendae obtemperare.

Nisi ab Abbate, &c.] Notatur ad hoc quod Regulares de licentia superioris possunt habere bona saltem ad vsum fructum, vt per Rot. decis. 772. n. 12. p. 2. diuers. & decis. 216. n. 12. p. 2. etiam diuers. Canaler. decis. 606. n. 6. & de illis possunt ad opera pia disponere. Nauar. conf. 13. n. 2. & 3. hoc tit. Rot. d. decis. 772. n. 4. p. 1. diuers. & decis. 241. n. 4. & decis. 306. n. 1. & 2. p. 2. recent.

Aut cum aliquibus Fratribus maneant.] Notatur ad hoc quod Monachus Ecclesiae praefatus locum Monachum habere debet, quando Ecclesia est Monasterium plene subiecta, vt per Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 19. q. 14. Sanch. d. tom. 2. lib. 6. c. 6. n. 39. vide latius ad cap. quod Dei timorem, hoc tit. in gloss. n. 7.

Alioquin dantes, &c.] Notatur ad hoc, quod supe-

rior bona Monasterij dissipans ab administratione remouetur, vt per Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 74. art. 1. Aldrete de religiosa disciplina tuenda, lib. 2. c. 16. §. 3. n. 30.

Priores autem, &c.] Notatur ad hoc quod Regulares non possunt absque legitima causa a beneficiis electis remoueri, vt per Mil. in report. verbo Religiosus, n. 4. vers. Religiosus autem, Callad. decis. 4. n. 3. 4. & 5. de prebend. Anast. Germon. de indultis Cardin. §. Regularia beneficia, n. 51. & 52. Azor. d. lib. 12. cap. 22. q. 10. & p. 2. lib. 3. c. 26. q. 15. quos refert, & sequitur Sanch. d. lib. 7. c. 29. n. 118.

In gloss. Administratione, ibi, conditio frangitur, & remanebit Monachus. Notatur ad hoc, quod professio facta cum conditione, pacto, seu modo de retinendo, seu habendo proprio non valet, sed vitatur ex tali adiectione, vt pote contra substantiam illius, vt per Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. q. 17. art. 6. in fine, Fr. Ludon. Miranda in man. Prelatorum, tom. 1. q. 28. art. 2. & alios citatos ad cap. vlt. n. 2. & 3. qui Clerici, vel uolentes, adde noue Barthol. a S. Fausto in thesauro Religiosorum, lib. 8. q. 21. Aloyf. Ricc. in decis. Curie Archiep. Neapol. decis. 340. n. 11. p. 4. Barthol. de Vecchis in praxi nouit. disp. 13. dub. 1. n. 11.

In gloss. Non mutentur. Hec gloss. declarat quae intelligantur officia manualia in Religione, & dicit quod talia non dicuntur illa, quae sunt in Capitulis per Canoniam electionem, & superioris confirmationem, quia nequeunt ad superioris nutum amoveri; reliqua vero, quae hoc modo, & forma non sunt, manualia non esse resoluit, ita Sanch. in precepta Decalogi, tom. 2. lib. 5. c. 5. m. 16. Laurent. de Peyrinis tom. 2. privileg. sui Ordinis in annot. ad constit. 2. Iulij I. §. 29. n. 91. Tamburin. de iure Abbatum, tom. 1. disp. 5. q. 15. num. 6.

SYMMARIUM.

1. Cistercienses, qui declinarunt ab instituto, debent redire ad primum, & qui illis adhaeserunt, eorum modo vivere tenentur.
2. Cistercienses Monachi ex privilegiis Summorum Pontificum, possunt habere castra, possessiones, &c.
3. Monachi non succedunt in bonis unitis dignitati, sine inquisitione.
4. Ecclesia, vel Monasterium quando unitur alteri, assumit naturam, & privilegia illius, cui unitur.
5. Vitam similem qui cum aliis suscipit, similem debet sentire in legibus disciplinam.
6. Domus tota potest se ad strictiorem Religionem transferre.

CA P. Recolentes. III.

Alex. III.

Cistercienses qui declinarunt a prima institutione, debent ad illam redire, & domus Religiosa illis aggregata eorum mores seruare tenetur. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabari. Ioan. Andr. Imol. Anan. Host. Butr. Henric. Anchar. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 332. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 496. remissum Ximen. in concord. p. 1. refertur ab Ant. Aug. collect. 2. Decret. lib. 3. tit. 22. c. 2.

Contra Ordinis vestri Regulam villas, &c.] Hodie ex privilegiis Summorum Pontificum Cistercienses monachii

RBOSA
Ius Can

213
GV
18

hacini possunt habere caltra, villas, molendina, possessiones, census, iurisdictiones, & iura, vt refert Fr. Emman. *quest. Regul. tom. 3. q. 7. art. 1.*

3 Si enim relicti, &c.] Notatur ad hoc, quod Monachi non succedunt in bonis vnitatis dignitati, siue iurisdictioni, vt per Molin. *de primog. lib. 5. c. 1. n. 81. Matienf. l. 1. gloss. c. 1. n. 16. tit. 7. lib. 5. noua recop. D. Barbol. in l. cum prator, §. ult. n. 22. ff. de iudic. Et ita probat text. monachos non posse succedere in maioratu dignitatem, seu iurisdictionem annexam habente, vt docent Molin. *de primog. lib. 1. c. 13. a. n. 81. Ioan. Leccer. lib. 1. de primog. q. 4. n. 15. Ant. Gom. l. 40. Tauri. n. 66. vbi Cornejo, Ludou. de Castanete conf. 26. n. 8. & 9. vol. 1. Spin. in speculo testam. gloss. 12. princ. n. 33. Matienf. l. 1. gloss. 1. n. 16. tit. 7. lib. 5. noua recop. Carol. Tap. in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo sua, c. 16. n. 8. Surd. conf. 57. n. 13. Iacob. de Graff. in aureis decif. p. 2. lib. 3. c. 19. num. pen. Cald. Pereira de nomin. emphyr. q. 6. n. 14. Cabed. Lufit. decif. 135. a. n. 7. p. 1. Molin. do iustit. tom. 3. disp. 623. n. 4. Flores de Mena in addit. ad Gam. decif. 6. n. 2. concl. 5. & var. lib. 1. q. 16. §. 2. n. 2. Si- cut nec in Regno, Comitatu, vel Ducatu, vt tradunt gloss. verbo dignitate, in cap. scriptis nobis, 27. q. 2. com- munitur recepta ab Archid. & ceteris scribentibus ibi, Molin. d. c. 13. n. 81. Greg. 1. 2. verbo siendo homo tit. 13. p. 2. Gam. decif. 6. n. 3. Cifuentes l. 40. Tauri, q. 6. vbi Ant. Gom. n. 66. Ita etiam nec in feudo quando seruitum in eo petitum est personale, & tale quale non potest decetera à Religione exhiberi, nec sufficit per substitutionem illud praestari, tunc enim Religio non succedit in feudum, sed religiosi professione ces- sat, ita post DD. scribentes ad cap. in praesentia, de pro- bar. docent Molin. in c. 13. n. 76. alt. Molin. tract. 2. de ius- tit. disp. 140. col. 6. vers. regulam. Anand. iom. l. 40. Tauri, gloss. 4. n. 16. & 48. Menoch. conf. 519. n. 13. Tap. d. ver- bo sua, c. 14. n. 8. & 9. Azor. iustit. moral. p. 1. lib. 12. c. 8. q. 5. Fr. Emman. *quest. Regul. tom. 1. q. 38. art. 3. & tom. 2. q. 62. art. 10. & q. 78. art. 12. vers. tertio probatur.***

4 Communi iure censi.] Notatur ad hoc, quod si vna Ecclesia, vel Monasterium vnitur alteri, assumit na- turam, privilegia, & consuetudines Ecclesiae, cui vnitur, vt per Greg. Lopez l. 7. verbo de termino, in princ. tit. 20. p. 3.

5 Vt qui similem cum aliis vitam, &c.] Notatur ad hoc, quod qui similem vitam cum aliis suscipiunt, simi- lem debent sentire in legibus disciplinam, vt per Ti- raq. *de retratu lig. §. 1. gloss. 8. n. 25. Fr. Emman. d. tom. 3. q. 52. art. 25. Quilibet enim debet se conformare moribus Ecclesiae in qua conuersatur, Zabbar. in Clem. fin. de celebrat. Missar. n. 1. vers. quarto, vbi Vital. n. 52. Albert. de Ferratis de horis Canon. n. 36. Rot. apud Fa- rin. decif. 79. n. 2. p. 2. recent.*

6 Ceterum domus ille, &c.] Notatur ad hoc quod tota domus potest se ad strictiorem Religionem transfe- re, de quo vide Tap. in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo ingressu, c. 9. n. 37. Fr. Emman. d. tom. 3. q. 52. art. 6. latè Sanchi. in precepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. c. 7. n. 7. Ant. Ricc. de iure personarum extra gremium Ecclesiae existent. lib. 8. c. 4. a. n. 25. nouissime Bonacin. de clau- sura Religiosorum, q. 2. punct. 9. §. 2. n. 5.

SVMMARIVM.

- 1 Regularis Canonici, qui non resignauit proprium in morte, non debet in cimiterio sepeliri, & si de facto sepultus fuit, inde debet exhumari, si sine scandalo fieri potest.
- 2 Religiosus proprium habens tempore mortis inuentus, non debet in loco sacro sepeliri.

3 Religiosus si inuentus sit in morte cum bursa dena- riorum, non propterea precipitanter debet Ec- clesiastica sepultura priuari, nisi contra ipsum prius opponatur.

CAP. Super. IV. Clem. III.

Canonici Regularis, qui proprietatis moritur sine poenitentia, non est sepeliendus in cimiterio, & si sepeliatur, est exhumandus si fieri potest sine ma- ximo scandalo. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabbar. Ioan. Andr. Butr. Imol. Anan. Host. Hen- ric. Anchar. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 333. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 496. remissuè Ximen. in concord. p. 1. refertur ab Ant. Augu- st. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 22. c. 6.

Probat hic text. quod Religiosus proprium habens tempore mortis inuentus, non debet in loco sacro se- peliri, & si de facto sepultus fuerit, inde extrahendus est, si absque magno scandalo fieri potest, vt per Nau. comment. 2. de Regularibus. n. 2. Jul. Laur. de Indulg. p. 2. c. 30. n. 129. Surd. de aliment. tit. 8. priuileg. 79. n. 2. Fr. Emman. *quest. Regul. tom. 3. q. 1. art. 1. vers. 13. Sanchi. precepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. c. 20. n. 11. Fr. Ludou. Miranda in manuali Pralat. tom. 1. q. 28. art. 18. & rectè aduertit Fr. Emman. d. loco, quod si Religiosus inuen- tus sit in morte cum bursa denariorum, non propte- rea precipitanter debet Ecclesiastica sepultura priua- ri, nisi contra ipsum prius opponatur, talis bursa de- nariorum retentio, delictum propositum, & de ipso conuincatur.*

SVMMARIVM.

- 1 Canonici Regulares possunt praefici in Ecclesiis pa- rochialibus, seu curatis secularibus, & n. 1.
- 2 Monachi possunt de iure promoueri ad Ecclesias pa- rochiales seculares, quod hodie non procedit.
- 3 Parochia prouidendus est, qui sit gratus Ecclesiae cui praeficitur, & parochianis eius.
- 4 Monachus ineptus officio praedicandi au possit tunc conscientia praefici Ecclesiae seculari curata, ostenditur.
- 5 Regulares de iure possunt promoueri ad Ecclesias pa- rochiales seculares, dummodo illarum concurreat necessitas, aut utilitas, quibus Regulares praefi- ciendi sunt.
- 6 Monachi non sunt promouendi ad aliquas praefitu- ras parochialium sine socio sui Ordinis.

CAP. Quod Dei. V.

Innoc. III.

Canonici Regularis potest praefici in Ecclesiis parochialibus, seu Curatis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabbar. Ioan. Andr. Butr. Imo- la. Anan. Host. Henric. Anchar. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 333. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 496. remissuè Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Ant. Aug. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 27. c. 1.

Hanc eandem concl. ex hoc text. desumunt Cap. 2. taq. decif. 85. part. 1. Mandol. de signatura gratia, tit. de prouisionibus vers. Regularem, Nauar. conf. 11. & 12. sub hoc tit. Nicol. Garc. de benefic. part. 7. c. 10. n. 25. Less. de iustit. lib. 2. c. 41. num. 98. Layman in Theologia moral. lib. 4. tit. 2. c. 4. n. 1. quamvis Rebuff. in praxi tit. de dispensat. cum Regularibus, n. 40. dicat Canonicum Regula-

Regularem non posse Parochialem obtinere Regulariter, sed solum ubi praeficiatur causa praedicationis, aut in subsidium aliis deficientibus saecularibus. Amplia, etiam si Parochia, seu beneficium Curatum sit saeculare, ut per Card. Alexand. & alios in cap. Parochialis 16. q. 1. Selu. de benefic. p. 3. q. 70. Roch. de iure patron. in verbo honorificum, n. 8. & seq. & sentire videtur Concil. Trident. sess. 14. de reform. cap. 11. dum vult Canonico Regularem translatum ad alium Ordinem non esse capacem beneficii saecularis Curati, tamen enim innuere videtur non translatum esse capacem, ut censuit ibi sacra Congreg. de anno 1602. Rot. in Papien. iurisp. patronatus 6. Martij 1598. coram Card. Seraphino, sed quamvis hoc viderim in Curia ad instantiam Canonico Regularium Lateranensium ita per aliquos Aduocatos resolutum, tamen non minimum mihi scrupulum intulit alia Doctorum resolutio asserentium dispositioni huius text. fuisse derogatam per Concordata Concilij Lateranens. cum Leone Papa, & sic etiam non licere Canonico Regularibus saecularia beneficia Curata obtinere, propterea significavit plures Summi Pont. apud Sanch. in sit. moral. tom. 2. lib. 7. cap. 2. q. 9. n. 71. Nicol. Garc. d. c. 10. n. 311. Paul. Layman. d. c. 4. num. 1. in fine, ubi num. 2. post Fr. Ludovic. Miranda in man. Praelat. tom. 1. q. 3. 2. art. 5. subdit hodie absque Papae dispensatione non esse Canonico Regularem ad Parochialem Ecclesiam promovendum.

In Lateranens. Concilio.] Sub Alexand. III. cap. 10.

Etiam Monachi possunt ad Ecclesiarum parochial. &c. Notatur ad hoc, quod Monachi possunt de iure promoveri ad Ecclesias parochiales saeculares, ut per gloss. hic verbo regimen, Hostiens. num. 8. Ioan. Andr. n. 14. Butr. n. 11. Anchar. n. 6. & 11. Abb. num. 7. & 8. Zabarel. n. 5. q. 2. & n. 7. q. 5. Anan. n. 6. 8. & 9. Henric. n. 15. Roch. de iure patron. verbo honorificum, q. 4. n. 13. Lambert. cod. tract. lib. 2. part. 1. q. 7. art. 19. a num. 13. Quintanad. lib. 1. Ecclesiast. cap. 4. n. 16. Gregor. l. 2. §. per text. ibi. verbo Iglesias, tit. 7. p. 1. Selu. de benefic. p. 3. q. 1. n. 33. & q. 70. n. 6. & 7. Covarr. in cap. 1. n. 3. de testam. Navar. conf. 12. sub hoc tit. in novis, Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Beneficium, §. 5. in fine, & p. 2. verbo Regulares, §. 4. Iacob. de Graff. in aureis decis. p. 2. lib. 3. cap. 20. n. 6. Gonzal. ad regul. 8. Cancel. gloss. 7. n. 49. Monald. conf. 69. n. 4. vol. 2. Leil. de instit. lib. 2. c. 34. n. 6. & cap. 4. l. dubit. 12. n. 98. Card. Tusch. litera B. concl. 67. num. 4. Sylvest. verbo Religio 7. quest. 3. & 4. Fr. Emman. quest. Regular. tom. 1. quest. 34. art. 4. & tom. 3. quest. 28. art. ultim. & quest. 5. art. 2. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 19. quest. 13. & part. 2. lib. 3. cap. 2. quest. 8. late, & eleganter Sanch. in precepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 35. Nicol. Garc. de benefic. p. 7. cap. 10. num. 17. Illustrissimus D. Rodericus à Cunha in commentar. ad cap. 1. num. 1. dist. 55. Quamvis Regulares incapaces esse beneficiorum curatorum saecularium teneant Innoc. in presenti paulo post princip. Rebuff. in praxi benefic. tit. de dispensat. cum Regular. num. 5. & de pacificis possess. num. 259. vers. 27. Mandos. de signatura gratiae verbo dispensatio Monachorum pro obtinendis beneficiis. Ludou. Gomez de expectatiuis, n. 70. Mench. de success. creat. lib. 3. §. 21. num. 170. in fine, Tap. in auth. ingressi, C. de sacrosanct. Eccles. verb. sua, cap. 5. n. 58. Flamin. de resignat. benefic. lib. 4. q. 5. num. 4. & 5. Cenall. communium contr. commun. quest. 28. Hae autem dicta sunt attento iure antiquo harum Decretalium, nam hodie nullus Regularis est capax beneficii curati absque Pontificis dispensatione, quia ita observari videmus, & insuper emanavit quaedam declaratio sacrae Congregat. Concil. Trident. per quam Barbof. Collect. Tom. 11.

iam nulli Regulares possunt sine dispensatione Apostolica beneficia curata nec in perpetuum, nec ad tempus habere, quam declarationem referunt Gonzal. d. gloss. 7. num. 53. Sanch. d. cap. 29. num. 71. Quarta in summa Bullarj, verbo Canonicus Regularis, agnoscit Mari. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resol. 20. num. 13.

Sed Parochiani plebis eiusdem, &c.] Ergo in Parochia providendus est qui sit gratus Ecclesiae, cui praeficitur, & parochianis eius, ut per Gonzal. ad regul. 8. Cancel. gloss. 4. n. 164.

Ex quo debent praedicationis officio, &c.] Ergo Monachus ineptus officio praedicandi, non potest tuta conscientia praefici Ecclesiae saeculari curatae, ut tenent in presenti, Butr. num. 12. & Anan. n. 9. & alij copulativè petentes, ut Regularis ille sit aptus officio praedicandi, & curae. Sed verius est si Regularis ille ad alia parochorum ministeria aptus sit, quamvis ad praedicandum ineptus, nil obstat quominus licetè possit ei Ecclesiae curatae praefici, ut tenent expressè Lambertin. d. art. 9. num. 22. & Sanch. d. c. 29. num. 40. ubi dicit non obstat text. in presenti, quia intelligitur id esse privilegium praedicationis, id est, animarum curae, & doctrinae, cui parochi incumbunt, etiam non concionentur.

In gloss. Regimen, ibi, licetè possunt eligi ad regimen Ecclesiarum utilitatis causa. Notatur ad hoc, quod Regulares de iure possunt promoveri ad Ecclesias parochiales saeculares, dummodo illarum concurret necessitas, aut utilitas, quibus Regulares praeficiendi sunt, ut per Roch. d. quest. 4. num. 13. Fr. Emman. d. tom. 1. quest. 34. art. 5. in initio, Less. d. cap. 41. num. 99. & iuxta hoc temperandi sunt Lambertin. d. art. 19. num. 23. & Azor. d. part. 1. lib. 12. cap. 19. quest. 10. ad finem.

In ead. gloss. ibi, Sed in hoc differunt, &c. Hae glossa dicit Monachos non esse promovendos ad aliquas praefecturas parochiales sine focio sui Ordinis, scilicet de Canonicis Regularibus, nisi hi quoque commodè illum habere poterint, ut per Abb. hic num. 9. Gregor. per text. ibi in l. 30. in fine, tit. 7. part. 1. Sanch. in precepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. cap. 6. in fine, refert alios Illustrissimus D. meus in comment. ad c. 1. num. 14. dist. 55. Quamvis gloss. verbo ad claustrum in Clem. 1. §. ad hac, hoc tit. & ibi Zabarel. n. 1. opposit. 4. & Anchar. num. 32. q. 26. & in presenti, n. 9. & ibi idem Zabarel. num. 6. q. 4. & Ioan. Andr. num. 17. ac Anton. Cuch. lib. 3. instit. tit. 6. n. 150. Azor. p. 1. lib. 12. cap. 19. q. 14. sic distinguant. Aut Ecclesia est Monasterio plenè subiecta, ita ut parochus illius possit ad nutum Abbatis reuocari ad Monasterium, & tunc necessariò habere debet socium sui Ordinis, & procedant text. in presenti, & in c. 2. hoc tit. aut non est subiecta, & tunc non est necessarius sui Ordinis socius. Religiosus autem factus Episcopus non obligatur ad tenendum seculum socium sui Ordinis, nisi ex quadam decentia & honestate, ita Azor. d. lib. 12. cap. 7. q. 4. Sanch. d. cap. 6. num. 21.

SUMMARY.

- 1 Monachi quibus vestibus & cibis uti debeant, & de abdicatione proprietatis, & de officiis in genere, & in specie, ostenditur.
- 2 Regulares lineis camisis non vestiuntur.
- 3 Religiosus proprium habens tempore mortis inuentus, in sterquilino cum illo proprio est sepeliendus.
- 4 Monachus habens proprium à Monasterio expellitur.

E c 7. Bene

- 7 Beneficia Regularia suapte natura, & regulariter sunt manualia.
 8 Presentati ad beneficia Regularia possunt ad libitum Prelati reuocari.
 9 Monachus Abbati contradicere non potest si velit eum ab officiis remouere.
 10 Prior claustralis post Abbatem præ ceteris debet esse potens opere, & sermone.
 11 Papa non potest dispensare cum Religiosis in particulari in hoc quod fratre Monachatu simul etiam habeant proprium proprio, & stricto modo sumptuum.
 12 Papa an possit dispensare in voto solemnī castitatis professi, ostenditur.
 14 Declaratur text. in presenti.
 15 Proprietatis vitium est peccatum mortale in monacho, nisi ex materia prauitate veniale reddatur.

CAP. Cūm ad Monasterium. VI.

- M Onachi non debent uti lineis camisis, nec possidere proprium aliquo modo, & si monitus non restituit, de monasterio expellatur, nec recipiatur nisi poeniteat; & si cum proprietate moritur, proprietatem cum ipso sepeliatur in sterquilino, & si aliquid alicui mittitur, non sibi accipiat, sed resignet superiori. In oratorio, refectorio, & dormitorio semper silentium seruatur, in claustro verò certis horis, & locis seruatur secundum consuetudinem. In refectorio nullus vescatur carne, sed nec extra, nisi in infirmaria. Abbas in solemnitatibus non egrediatur cum multis ad edendas carnes, & in camera sua potest Abbas modò hos, modò illos vocare, & dare carnes. Debiles, & infirmi non in cubiculis, sed in infirmaria edant. Potest etiam Abbas in refectorio prouidere alicui delicato, vel infirmo, de aliquo cibo particulari. Abbas quando frequentius potest, sit cum Fratribus in Conuentu, & si non seruat, vel est negligens, puniatur. Abbas non potest super proprietate, nec in castitate dispensare, immò nec Summus Pontif. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabari. Ioan. Andr. Butr. Inol. Anan. Host. Anchar. Henric. Panorm. Cened. collect. 124. Viuan. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 334. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 496. remissuè Ximen. in concord. part. 1. & 2. refertur ab Anton. August. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 27. cap. 2.
 2 Ne quis de cetero Monachorum lineis camisis, &c.] Notatur ad hoc quòd Regulares lineis camisis non vestiuntur, ut per Fr. Emman. quest. Regular. tom. 2. q. 72. art. 1. in princ.
 3 Ne quis Monachorum proprium aliquo modo possideat.] Vide dicta ad c. 2. n. 2. sup. hoc tit.
 4 Beatus Gregorius.] Lib. 4. Dialog. c. 55. ex Conarr. var. lib. 2. c. 1. n. 11. pag. 2. in fine.
 5 Ipsa cum eo in signum perditionis, &c.] Notatur ad hoc quòd Religiosus proprium habens tempore mortis inuentus in sterquilino cum illo proprio, siue tota pecunia est sepeliendus, ut per Zabarell. hic num. 1. notab. 2. Iacob. de Graff. in aureis decis. part. 2. lib. 3. cap. 19. num. 5. Surd. de alimentis. tit. 8. q. 1. n. 2. Fr. Emman. quest. Regular. tom. 3. q. 61. art. 1. vers. 13. Verum æquitas solam proprii, seu pecuniæ partem sepeliendam suadet, ne tota perdat, ut citati aduertunt, ultra quos tradunt etiam in presenti Hostiens. num. 7. Ioan. Andr. num. 4. Anchar. num. 10. notab. 5. & Abb. num. 15. Gregor. l. 14. gloss. 3. tit. 7. part. 1.

Sanch. in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 7. cap. 20. m. 117 vbi aduertit quòd licet citati Doctores dicant hanc quantitatem debere esse triginta nummos, quòd totidem Christus Sator noster, & Ioseph venditi sint, in eo tamen se non inuenisse fundamentum proficitur, ac proinde satis esse aliquam illius pecuniæ partem cum eo sepeliri in signum perditionis, & aliorum terrorem; additque hanc penam non incurri à dantibus sine licentia superioris, sed à possidentibus proprium, quia de his clare loquitur textus.

De Monasterio expellitur.] Notatur ad hoc quòd Monachus habens proprium à Monasterio expellitur, ut per Sanch. d. cap. 20. num. 12. vbi cum Abb. in presenti n. 13. rectè aduertit eam expulsionem cor. rectam esse per cap. fin. sup. de Regular. quod expulsionem interdicat, iubetque cum Religiosum aliàs expellendum deputandum in Monasterij ergastulo, quo poenitentiam agat. Sic etiam attempto Concil. Trident. sess. 25. de Regular. cap. 2. in fine, si Religiosus proprium habens deprehensus fuerit, aut conuictus priuatus est biennio voce actiua, & passiva, atque iuxta sui Ordinis constitutiones puniendus.

Nec alicui committatur obedientia aliqua, &c.] Notatur ad hoc, quòd beneficia Regularia suapte natura, & regulariter manualia sunt, ut per Rebuff. de pacificis possess. num. 274. Campan. in diuersorio iuris Canonici, rubr. 12. cap. 7. num. 21. Nauar. comm. 4. de Regular. num. 25. vers. 3. Flamin. de resignat. lib. 1.1. quest. 3. num. 81. & 91. Nicol. Garc. de benefic. part. 1. cap. 2. num. 66. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 3. c. 26. quest. 15. & 16. Gonzal. ad reg. 8. gloss. 5. §. 6. num. 6. & gloss. 8. num. 7. Sanchez d. lib. 7. cap. 29. num. 104. nouissimè Monet. de commut. ultim. volunt. cap. 11. num. 100. Callad. decis. 4. num. 2. & 3. de prebend. Rot. in Sorana beneficij 26. Iunij 1624. coram Reuerendiss. P. D. Merlino in vers. Alterum autem, vbi in vers. sequent. ponit aliqua, quæ conueniunt manualitati, & in Engubina capellanæ 4. Iulij 1618. coram bonæ mem. Buratto, inter eius impressas decis. 346. vbi bonæ & lata annotatio D. Ferentilij. Vnde ad libitum Prelati posse renocari tenent Nauar. tom. 3. de Regular. n. 22. vers. ex quibus & num. 23. vers. 4. & consil. 20. num. 12. sub tit. de Regularib. in antiq. alias consil. 14. n. 12. sub hoc titul. in nouis, Fr. Emman. quest. Regular. tom. 2. quest. 34. art. 2. Azor. d. cap. 26. quest. 2. 13. & 14. & part. 1. lib. 12. cap. 9. q. 8. & cap. 22. quest. 10. Less. de instit. lib. 2. cap. 41. dub. 12. num. 98. Sanch. d. cap. 29. num. 111. vbi n. 114. adducit Regularem non posse iuari pacifica possessione triennali talis beneficii ne molestari possit, & num. 115. pariter deducit spoliatum Regularem huiusmodi beneficiis ab Abbate abluque iusta causa non posse agere de possessorio contra illum, petendo se ad pristinam possessionem restitui, & num. 125. querit quid si Abbas promissit Regulari se non reuocaturum, an sit integrum ei reuocare?

Ordinarij non possunt beneficium de manuali perpetuum constituere, Rot. decis. 163. num. 4. & decis. 308. num. 4. in fine, p. 1. recent. & in Lucana Iurisperitronatus de Podis 23. Martij 1620. coram Reuerendiss. Selencien. & in Nicien. Prioratus 13. Iunij 1622. coram bonæ mem. Buratto, & in Sorana beneficij 28. Februarij 1625. coram Reuerendiss. P. D. Merlino.

Sine contradictione aliqua.] Notatur ad hoc, quòd Monachus Abbati contradicere non potest si velit eum ab officiis remouere, & priuare, ut per Fr. Emman. quest. Regular. tom. 2. q. 18. art. 1.

De Statu Monachorum, &c. Tit. XXXV. 327

¹⁰ Prior autem pre ceteris, &c.] Notatur ad hoc, quod Prior Claustralis, hoc est, secunda persona in Monasterio ubi Abbas preest, pre ceteris post Abbatem potens esse debet opere, & sermone, vt per Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 8. n. 118.

Nec asimet Abbas quod super habenda proprietate possit cum aliquo Monacho dispensare.] Aduerte quod licet Regulares possint de licentia Prelati habere administrationem temporalem, & vsum quorundam bonorum, non tamen possunt habere dominium, & proprietatem. Calder. conf. 2. in princ. vers. & ratio, de Regul. Carol. Tapia in auth. ingressi, C. de sacros. Eccles. verbo ipso ingressu, c. 3. n. 35. Iacob. de Grass. in aureis decis. p. 2. lib. 5. c. 18. n. 23. & ideo in c. 2. hoc tit. Butr. n. 20. Abb. n. 4. & communiter Doctores notant quod Abbas non potest dispensare cum Monacho, vt teneat peculium tanquam proprium, sed quoad administrationem, & ideo in pensione tradunt Panorm. in in cap. nisi essent, n. 12. de prebend. Carol. Tap. ubi supr. n. 45. Iacob. de Grass. d. c. 18. n. 47. Rot. in nullius, seu Caputag. pensionis 18. Aprilis 1616. coram bone memor. Andrea, ubi post Fr. Emman. quest. Regul. tom. 1. q. 1. art. 4. post princ. vers. differt tamen, obseruat in hoc differe Religiosos Societatis Iesv ab aliis Regularibus, quod isti, qui emiserunt tria vota, possunt ad tempus arbitrio superioris retinere dominium bonorum, sed sine vfu & administratione, ceteri vero possunt tenere administrationem, & vsum, non tamen dominium.

Negari igitur non potest quin illa facultas retinendi ius, & dominium bonorum suorum in persona Regulari attento iure communi quodammodo afficiat, & limitet votum paupertatis, etiam si de illis non possit ad libitum disponere, & sit etiam parata arbitrio superioris illud dominium a se abdicare, Lessl. de iustit. lib. 2. cap. 4. dub. 8. num. 70. ad med. vers. nihilominus, & num. 71. vers. secunda est; vnde necessaria fuit auctoritas Romani Pontif. qui ex causa potest super huiusmodi voto paupertatis cum monacho etiam remanente monacho dispensare, vt post Innoc. in presenti n. 2. est communis opinio Canonistarum hic, & in cap. non dicatis 12. quest. 1. vbi Prapof. num. 12. in 1. conclus. & num. 13. dicit communem, provt etiam Nanar. ibid. in commento 2. de Regular. num. 17. fatetur communem, licet ab ea discedat, Couar. cap. 2. num. 10. & seg. de testam. Gregor. Lop. l. 2. verbo no puedo, tit. 6. part. 1. Nicol. Garc. de benef. part. 7. cap. 10. num. 60. & 91. Fr. Emman. ubi supra, in vers. cui obiectio, qui omnes ita respondent text. in presenti, in fine, vbi dicitur quod abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis adeo est annexa regulae monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex possit licentiam indulgere, vt scilicet intelligatur sine causa, non autem cum causa. Et ratio est, quia voto paupertatis, & illius substantia non tam repugnat dominium, quam vsum, & sola Ecclesiastica constitutio Monachus est incapax dominij, quo fit vt Papa qui est supra ius & Ecclesiasticas constitutiones recte possit illum facere habilem & capace dominij, etiam manente monacho, modò quoad vsum religiosam paupertatem seruet, & sit paratus arbitrio superioris quandocunque dimittere, vt in puncto declarat Valq. 1. 2. tom. 2. disput. 165. cap. 6. per tot. Lessl. de iustit. lib. 3. cap. 4. dub. 5. num. 26. vers. vbi notandum, Ludou. Miranda in man. Prelat. tom. 1. quest. 10. art. 3. in conclus. latissime Ribaden. de rar. iustit. Societat. cap. 18. Couar. d. c. 2. num. 12. Nicol. Garc. ubi supra, num. 64. & 87. Vnde Gregor. XIII. in sua constit. incip. Quanto fructuosius, in vers. quod vero ad paupertatem, sub dat. Roma Kalend. February 1582. Barbol. Collect. Tom. 11.

& in alia incip. Ascendente Domino, in vers. & licet sub dat. 8. Kalend. Iunij 1584. expressè concedit, vt qui emiserunt tria vota simplicia in Societate Iesv (quæ verè & propriè faciunt Religiosum, vt diffinitum est in dictis constitutionibus) possint retinere ius, & dominium bonorum suorum ad effectum ea distribuendi in pios vsum; & secundum statuta dictæ Religionis auctoritate Apostol. confirmata ante solemnem professionem possunt Religiosi Societatis Iesv retinere beneficia quæ ante ingressum habebant; ex quo Rota in d. nullius, seu Caputag. pensionis, extendit per plura fundamenta ad pensiones, itavt sicut non vacant beneficia per tria vota simplicia in Societate Iesv emissa, ita etiam non extinguuntur pensiones.

Quia abdicatio proprietatis, &c.] Notatur ad hoc, quod Summus Pontifex dispensare non potest cum Religiosis in particulari in hoc quod stante Monachatu simul etiam habeant proprium proprio, & stricto modo sumptum, quoad dominium, ad instar, quo illud habent ceteri seculares; ita docent, ac in his terminis hunc text. procedere aiunt Nanar. in cap. non dicatis 12. quest. 1. num. 17. D. Thom. sibi contrarius in 4. dist. 38. quest. 1. artic. 4. quest. 1. ad 3. Caiet. 2. 2. quest. 88. art. 11. Sot. de iustit. lib. 10. q. 5. art. 10. Cordub. in suo quest. lib. 1. q. 24. Couar. ad cap. 1. de testam. num. 10. Azor. d. part. 1. lib. 12. cap. 7. quest. 4. Barthol. a S. Fausto in thesaur. Religiosorum, lib. 8. quest. 25. Fr. Ludou. Miranda in manuali Prelatorum, tom. 1. quest. 28. art. 3. Aduertendum est abdicacione proprietatis non intelligi abdicacionem dominij, cum etiam retento dominio possit esse vera Religio, sed abdicacionem vsum sine licentia Prelati, vt docent Fr. Basil. Pont. part. 1. var. disput. q. 3. scholastica, & de impedimentis Matrim. c. 1. §. 3. vers. addendum.

Sicut, & custodia castitatis, &c.] Notatur ad hoc, quod Papa dispensare non potest in voto solemnij castitatis professi, vt docent, & multis tuerunt gloss. hic, verbo abdicatio, & in cap. sunt quidam, verbo Apostoli 25. q. 1. S. Thom. 2. 2. quest. 88. art. 11. Sylvest. verbo votum 4. quest. 5. Abulen. cap. 30. Numer. quest. 109. Aragon. 2. 2. q. 88. art. 11. col. 9. vers. propter hec argumenta, Sot. de iustit. lib. 7. q. 4. art. 2. & in 4. dist. 39. quest. 2. art. 2. Mandol. de signatura gratie, verbo voti commutatio col. pen. vers. verum opinio negativa, Barthol. de Ledesma de Matrim. dub. 33. in fine, Petr. de Ledesma in summa. part. 2. tract. 10. cap. 8. pag. 549. cum seqq.

Contrariam verò opinionem, imò id posse Summum Pontif. iure optimo tueri in presenti, Innoc. num. 1. & 4. Ioan. Andr. num. ultim. Hostiens. n. 30. cum seqq. Butr. num. 28. Abb. num. 21. Zabarell. num. ultim. Anchar. n. 24. & Henric. num. 9. & 10. Con. in cap. 2. num. 10. & 11. de testam. Gregor. l. 4. verba castidad, tit. 8. Nanar. in man. cap. 12. num. 77. in fine, & commento 2. de Regular. num. 57. & de redditib. Ecclesiast. q. 1. monitu 55. num. 9. & sub tit. de conuers. coning. conf. 1. num. 3. in antiq. alias conf. 2. num. 3. in nouis, & sub tit. de sponsalib. conf. 3. num. 8. in antiq. alias conf. 12. num. 8. in nouis, Anton. Gom. l. 40. Tauri, n. 66. Tiraq. de penis temper. in presat. num. 46. & de nobilit. c. 20. num. 186. Menoch. de arbit. casu 421. num. 10. & de presumpt. lib. 2. pres. 10. n. 35. Mench. de success. creat. lib. 2. §. 3. num. 303. Mozz. de contralt. rit. de Matrim. §. fin. n. 12. Bonacol. communi. crimin. p. 2. verbo Papa, fol. 58. Cott. in memor. verbo filius 7. Matien. l. 1. glof. 1. n. 20. tit. 7. lib. 5. noua recop. Mich. Mench. de sacrorum hominum continent. lib. 5. cap. 7. cum seqq. Henric. in sum. lib. 11. cap. 8. §. 11. & lib. 12. cap. 5. §. 4. Gutier. canon. lib. 12.

E e 2 lib. 12

REBOSA
Ius Can

233
GV
18

lib. 1. c. 17. n. 5. & de Matrim. c. 23. à princ. Brunor. à Sole in locis communibus verbo. Papa dispensare cum Monacho, Cabed. de Falconcellos diuers. iuris arg. lib. 3. c. 5. Cenal. commun. contra commun. q. 343. Nicol. Garc. de benef. p. 7. c. 10. n. 83. Ant. Gom. in exposit. Cruciata claus. 10. n. 105. Spin. in speculo testam. gloss. 2. princ. n. 62. & gloss. 12. n. 7. Iacob. de Graff. in aureis decis. p. 1. lib. 2. c. 31. n. 22. & 23. Gam. Lusit. decis. 379. n. 1. Ioan. Ramirez de confirmat. Ordinis D. Jacobi. c. 5. num. 25. Morta eod. tract. lib. 2. c. 1. §. 12. à n. 7. & c. 2. §. 8. à n. 7. Valent. tom. 3. disp. 6. q. 6. punct. 7. Cald. Pereira de nominat. emphyr. q. 20. n. 29. & 32. Sayr. in clau. Regia. lib. 6. c. 11. n. 26. cum segg. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 1. q. 2. art. 1. & 2. & q. 26. art. 1. & tom. 3. q. 1. art. 5. & 8. & q. 29. art. 6. Valq. 1. 2. tom. 2. disp. 165. n. 104. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 7. q. 1. & seq. Sanch. de Matrim. lib. 8. disp. 8. n. 6. & in praecepta Decalogi, tom. 2. lib. 5. c. 2. num. 9. nouè Ioan. Valer. de differentiis inter virumque form. verbo dispensatio, differ. 6. n. 5. Barth. à S. Fausto in thesauro Religiosorum, lib. 3. q. 36. Ribadeneira in libro pro defensione Societatis IESU, c. 15. 17. & 18. Less. de instit. lib. 2. c. 40. dub. 14. Rebell. de obligat. iustitiae, p. 2. lib. 3. q. 4. n. 8. Fr. Basil. Pont. d. §. 3. remissine Parin. fragment. crimin. p. 1. 1. lit. C. n. 334. plures alios Doctores ex antiquioribus refert Cened. d. collect. 12. 4. n. 4. Et iuxta hanc communem, & veram sententiam dispensatum fuisse cum Ramiro Rege Aragonum, vt relicta Religione, & Episcopatu Regnum susceperet, & vxorem, vt attestantur Palud. in 4. disp. 38. q. 4. art. 4. Lucius Marinus Siculus lib. 8. de memorab. Hispanie, cap. vlt. Ioan. Val. in chronica. c. 18. Barthol. à S. Fausto d. q. 36. n. 6. & cum Constantia filia Rogerij Regis Siciliae, & Neapolis professa in Monasterio Panormitano, vt Religione deserta nuberet Henrico V. I. Federici Imper. filio dispensasse Caelestinum III. referunt Cened. d. collect. 125. num. 5. Pined. in vita D. Ioannis Baptista, lib. 1. art. 1. cap. 6. pag. mibi 87. Barthol. à S. Fausto d. q. 36. num. 6. in fine, Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. comp. 19. num. 124. Et similiter per Alex. III. dispensatum fuisse cum Nicolao Iustiniano Sacerdote monacho in Monasterio S. Nicolai Ordinis S. Benedicti ad instantiam Vitalis Venetorum Ducis, dicunt Barthol. à S. Fausto d. q. 36. n. 5. & Pineda in Monarchia Eccles. p. 4. lib. 25. c. 7. §. 1. pag. mibi 84. Et etiam Alexandrum V. I. dispensasse cum Celsare Diacono Cardinali, vt vxorem duceret filiam Ducis Valentiniiani refert idem Cened. d. n. 5. & nouè dispensasse Gregor. XIII. cum fratre Illustrissimi Card. Ioyosa Galli Sacerdote professo, & provinciali Ordinis Capucinorum, refert Bartholom. à S. Fausto d. quest. 36. à num. 8.

24 Huius tamen textus difficultatem variè solunt Doctores. In primis, Ferdinand. de Mendoza lib. 2. de confirmando Concilio Illiberitano, c. 30. in hoc text. Summi Pontif. nomine censet intelligi Episcopum, atque ideo illi non licere in votis solemnibus Religiosorum dispensare, ex eo quia in Europa, & Asia Episcopos olim Summos Sacerdotes, Summosque Pontif. apud antiquos patres fuisse appellatos, tradit Iud. lib. 7. etymolog. c. 12. & colligitur ex Anacleto Papa epist. 2. ad Episcopos Italiae, & Melchiade in epist. ad Hispanos Episcopos. Sed hanc nouam interpretationem meritò refferunt recentiores. Quare legitima, & genuina huius cap. interpretatio est, quæ & communis, scilicet in sensu composito, id est, cum Monacho manente Monacho, quasi diceret non posse Pontificem ista duo componere, scilicet proprium retinere, castitatem non seruare cum statu Religiosi, id est, indulgere licentiam, vt cum proprio, & sine castitate viuens Mona-

chus sit, non tamen negat quin possit cum eo dispensare in sensu diuiso, id est, faciendo de Monacho non Monachum, & extrahendo eum à Religione, ita interpretantur præ cæteris Palud. in 4. disp. 38. q. 4. art. 3. concl. 11. Less. d. lib. 2. c. 40. dub. 19. Fr. Basil. Pont. d. §. 3. vers. sed quamvis, Nicol. Garc. d. c. 10. n. 92. & 93. Valer. Reginald. in praxi fori panit. lib. 18. num. 398. vers. neque, breuiter Sanch. in praecepta Decalogi, tom. 2. lib. 5. c. 1. n. 16. Barthol. à S. Fausto d. q. 36. n. 12. & lib. 7. q. 48. Nam Pontifex obligationem voti in Religioso remittit nomine Dei, sicut aliorum votorum obligationem, cum eadem sit in voto solemnium & simplicium, cap. vlt. in 3. qui Clerici, vel vouentes, solemnitas autem cum sit introducta in repositum cap. vlt. de voto, lib. 6. tollitur etiam potestate Ecclesiastica, & præterea promissione cessat obligatio voti obedientie, ea autem cessante, cessat etiam obligatio paupertatis, & castitatis, quæ tantum in eo statu promissa sunt, huius enim text. sensus est Religiosum statum constare essentialiter tribus votis, paupertatis, castitatis, & obedientie ex institutione Christi, & ita non posse Pontificem facere, vt permaneat ille status aliquo ablato voto paupertatis, castitatis, aut obedientie, ita nouissimè Basil. Pont. in suo tract. de Sacram. Matrim. lib. 8. cap. 2. num. 13.

In gloss. In sterquilino, ibi, quia in mortali peccato 15 decessit. Vide Nauar. in cap. si quis, il. 1. n. 3. de penitent. disp. 7. Anton. Gom. var. tom. 3. cap. 1. num. 78. Vitium enim proprietatis est peccatum mortale, nisi ex materie prauitate veniale reddatur, Nauar. sub tit. de Regular. conf. 75. n. 18. in 1. edit. alias conf. 3. n. 18. sub hoc tit. in 2. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. q. 29. art. 10. concl. 8. Azor. d. lib. 12. c. 16. Rebell. de obligat. iustitiae, p. 1. lib. 3. q. 15. sect. 3. n. 22.

SUMMARIVM.

- 1 Multa statuuntur circa Concilia Regularium provincialia celebranda singulis triennis, & vinctores eligendos, & ipsorum officium.
- 2 Condemnari si quis mandetur non obstante excusatione, non intelligitur excusata legitima.
- 3 Verba, penitus amouendum, latam sententiam continent.
- 4 Collegium totum recusari potest propter caput suspectum.
- 5 Superior alicuius tribunalis ubi est suspectus, omnes eius officiales sunt pariter suspecti.

CAP. In singulis. VIII.

Ex Concil. gen. Lateran.

Capitulum Provinciale Regularium singulis triennis fieri debet in vno monasterio ad hoc apto. Abbates, & Priores, qui Abbatem non habent, nec consueverunt celebrare, tale Capitulum conuenire debent, & singuli non ducant secum plusquam sex equitatas, & octo personas, salvo iure diocesano- rum Pontificum, & qui non consueverunt facere Capitulum, vocet duos Abbates Cistercienses pro consilio, & auxilio. Capitulum duret aliquot certis diebus secundum morem Cisterciensium, in quo agatur de reformatione, & obseruantia Regulari, & quæ determinantur seruare, & prouideat de loco pro sequenti Capitulo.

De Statu Monachorum, &c. Tit. XXXV. 329

pitulo. Item conuenientes uiuant communiter cum omnibus expensis proportionabiliter, & commorentur simul, vel plures simul in diuersis domibus. Item eligant Religiosas personas, quæ uisitent singulas Abbatis Regni, etiam Monialia; & auctoritate Apostol. uisitent, corrigant, reforment, & si rector esset amonendus, moneant Episcopum, qui si non amouet, moneant Papam. Item idem seruent Canonici Regulares. Item diocessani reforment Monasteria sibi subiecta, nec sinant ea grauari à uisitatoribus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabab. Ioan. Andr. Imol. Butr. Anan. Hostiens. Henric. Anchar. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. inris Pontif. pag. 337. Alagona in compend. inris Canon. pag. 497. remissiuè Ximen. in concord. part. 1. & 2. refertur ab Ant. August. collect. 2. Decretal. lib. 3. sub tit. 12. de statu Religiosorum, c. 1.

2. *Omni executione, &c.* Notatur ad hoc, quod si non obtineat exultatione mandetur quis condemnari, non intelligitur excludi legitima, ut per Rebus. in compend. alienat. n. 48.

3. *Penitus amonendum.* Hæc uerba latam sententiam continent, ut per Titag. in l. si unquam, verbo reuerentur, n. 172. Sayr. in claus. Regia, lib. 8. cap. 8. num. 26. in med.

4. In gloss. Appellatione, ibi, nisi ex noua causa. Notatur ad hoc, quod propter caput suspectum potest totum Collegium recusari, ut per Felin. in cap. causam, que, n. 1. vers. bene fatetur, de offic. delegari, Boët. decis. 269. Perez l. 1. tit. 5. lib. 3. Ordin. pag. 570. Menoch. conf. 94. num. 11. Ioseph. Ludou. decis. 108. Prosp. de Augustino in addit. ad Quarant. in summa Bullarum, verbo Concilium provinciale, num. 12. Sigism. Scac. de appellat. quest. 17. alit. 16. num. 16. Caral. in explicat. ad aliquas leges nouæ recop. c. 9. n. 22. Roland. conf. 19. n. 5. & à num. 12. lib. 3. Caruita super ritu Magnæ Curie, ritu 265. num. 27. Lancel. de attent. c. 6. n. 37. Card. Tusch. verbo suspicio, concl. 907. n. 8. Iacob. de Laurent. de iudice suspecto, c. 3. n. 17. & 19. Farinac. fragment. crimin. p. 2. verbo iudex, num. 711. quod quidem procedere, quando uerè Collegij caput propter suam præminentiam iustam produceret suspicionem, utpote quia esset Episcopus Capituli, seu Prælati Collegij, sine quo Capitulum non esset, docent, Viuian. opin. 867. n. 3. Iacob. de Laurent. d. c. 3. n. 20. Sic etiam ubi superior alicuius Tribunalis est suspectus, quod omnes eius officiales sint pariter suspecti, tenent Menoch. conf. 94. num. 11. Iacob. de Laurent. d. cap. 3. num. 18. & 19. Farinac. d. verbo iudex, num. 714.

SVMMARIVM.

1. De correctione Monachorum, Abbatum, & Visitationum hic tractatur.
3. Abbates, & aliorum Regularium præfecti uisitandi ius habent Monasteria, aliæque sibi subiecta loca.
5. Inuiscitatio, siue correctio in grauioribus criminibus Regularium ad solum Abbatem, paucis quibusdam exceptis, pertinet.
6. Religiosorum delinquentium multitudinem non parciatur facientium contra uotum, aut obseruantiam Monachalem.
7. Prælati expurgare debent suam Congregationem à malis, eos determinando, ne alios uisiciant.
8. Declaratur Concil. Trident. sess. 25. de Regularibus, cap. 14.
9. Dispenratio loquens de Monachis habet locum in Monialibus.

Barbof. Collect. Tom. II.

10. Clerici seculares tenentur interesse diuinis Officiis Cathedralium Regularium, & Monachis eiusdem se conformare.

11. Episcopus de iure communi, exceptis iis, quæ concernunt Regularia instituta, habet omnimodam iurisdictionem in Monachos Cathedralis Regularis.

CAP. Ea, quæ. VIII. & ult.

Honor. III.

Visitatores inquirant, & Monachos delinquentes faciant per Abbatem corrigi, & contumaces ac rebelles iuxta modum culpe puniant, & onem morbidam eliciant onili. Si Abbates in corrigendo secundum mandatum uisitatorum in se ipsis, seu Monachi inueniantur negligentes, in Capitulo generali publice puniantur, ita ut pœna sit exemplum aliis. Si Abbas non exemptus inueniatur negligens nimis, & remissus, deferatur diocessano loci, qui dabit coadiutorem usque ad Capitulum generale, & si erat lapidator, amoueatur illum sine strepitu iudicij, & ponat administratorem idoneum usque ad Capitulum generale. Si Episcopus in hoc est negligens, uisitatores, vel præfidentes Capituli generalis de hac negligentia Episcopi Sedem Apost. moneant. Item quod faciunt Episcopi in non exemptos, faciant uisitatores, & præfidentes Capituli generalis in exemptos, solum dispositio reservatur Papæ, sed interim suspendantur oppositis administratoribus. Item subsequentes uisitatores, & Abbates inquirant de præcedentibus, & nuntient Capitulo generali. Item in Monasteriis Monachi, vel Abbates non recipiant Clericos seculares ad Præbendas, & qui habent non se immisceant in spiritualibus, & si sint criminosi puniantur à uisitatoribus, exempti ab Episcopis, non exempti priuentur beneficiis. Denique hæc omnia seruentur in Monasteriis non habentibus Abbates, sed Priores, & in Monialibus, quæ eis congruant. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabab. Ioan. Andr. Imol. Anan. Butr. Host. Henric. Anchar. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. inris Pontif. pag. 359. Alagona in compend. inris Canon. pag. 498. remissiuè Casal. in annot. & Ximen. in concord. p. 1. & 2.

Secundum statutum generalis Concil. Scilicet Lateranens. sub Innoc. III. cap. 12. quod est relatum supra cap. proximo.

Ad uisitationis officium, &c. Notatur ad hoc, quod Abbates, Priores, & alij Regularium præfecti uisitandi ius habent Monasteria, aliæque sibi subiecta loca, ut per Azor. instit. moral. part. 2. lib. 3. c. 40. q. 9. ubi etiam refert quod solent in Regularium annuis, vel triennialibus Conuentibus, quæ Capitula generalia uocant, aliqui ex Conuentu Religiosi, probique viri eligi, tanquam idonei ad uisitationem obendam, qui non uirorum solum, sed etiam Monialium cœnobis uisitare queant.

Diligenter inquirant. Etiam sine infamia, ut per Duen. reg. 298. vers. limita 18.

Et tam in spiritualibus, &c. Notatur ad hoc, quod iurisdicatio, siue correctio etiam in grauioribus criminibus ad solum Abbatem, paucis quibusdam exceptis, pertinet, non solum si agatur ad correctionem iuxta Regularia instituta, sed etiam si agatur ad pœnam iuris, & via ordinaria, ut per Bened. Capr. rom. 1. commun. opinion. lib. 1. tit. 11. n. 26. pag. 194.

Non parcendo, &c. Notatur ad hoc, quod multitudini Religiosorum delinquentium facientium contra

Ee 3 uotum

REBOSA
Ius Can

233
GV
18

vōtū, aut obseruantiam Monachalem non parciatur, vt per Tiraq. *de penit. temper. causa 4. §. 1. in vlt.*

7 *Quin orem morbidam eliciant, &c.* Notatur ad hoc, quod debent Prælati expurgare suam Congregationem à malis, eos determinando, ne alios inficiant, vt per Fr. Emman. *quest. Regul. tom. 3. q. 34. art. 9.* refert Illustriſſ. D. meus Roder. à Cunha *in comment. ad c. 1. n. 3. dist. 86.*

8 *Si vero Abbates in corrigendis, &c.* Hodie attenda noua dispositione Concil. Trid. *sess. 25. de Regular. c. 14.* Regularis non subditus Episcopo, qui intra claustra Monasterij degit, & extra ea ita notorie deliquerit, vt populo scandalo sit, debet Episcopo instante à suo Superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum seuerè puniri, qui superior de punitione Episcopum certiorrem faciat, si minus, à suo Superiore officio priuari, & delinquens ab Episcopo puniri poterit. Deinde emanauit Bulla S. D. Clement. VII. contra Superiores non punientes suos subditos iuxta formam illius Decreti sub pœna priuationis ipsi facto dignitatum, & officiorum, & inhabilitatis, incipient. *Suscepti muneris, Romæ publicata die 18. Martij 1595.* cuius tenorem refert Quarant. *in summa Bullar. verbo exemptio, & de ea testatur Aloyſ. Rice. in praxi rerum fori Eccles. decis. 950. in 1. edit. & resolut. 546. in princip. in 2. edit. Prax. noua Episcop. Piale. c. p. 1. c. 3. n. 44. vbi n. 43. ex Marc. Anton. Genues. resolu. posse Regularem in casu illius Decreti comprehensum in delicto deduci ad carcerem Episcopi, & sumpta informatione super delicto, dummodo sine mora sumatur, remitti cum copia processus ad suum superiorem puniendum cum præfinitione termini. Multa, quæ circa intellectum, & materiam illius Decreti de fiderari possunt, dixi in meo tract. *de offic. & potest. Episcop. p. 3. alleg. 105. à num. 18. & ibi dictis addendum duxi me vidisse propria, & originalia responsa sacre Congreg. Cardinal. Concil. Trid. interpretum edita sub die 19. Septembr. huius anni 1625.* ad quædam dubia proposita per D. Ioan. Cebicos Thesaurarium Cathedralis Ecclesiæ Manilæ Metropolitanæ Philippinarum, inter quæ, quod attinet ad *d. cap. 14. Concil. Trid.* ita habetur. Cum *c. 14. de Regular. sess. 25.* det normam Episcopo procedendi in castigando delicta Regularium, qui degunt intra claustra, & extra ea notorie cum scandalo delinquant; dubitatur an Episcopus statim habita noticia delicti possit capere informationem, & illam ad Superiorem Regularis mittere, vt nequeat de eodem delicto ignorantiam præsumere? Congreg. respondit posse. Dubitatur etiam an sufficiat, quod Episcopus vnica vice Superiorem Regularem moneat, eique terminum præfigat ad castigandum subditi delictum? nam Religiosi aliqui in libris ab eis editis explicando verbum, *instante*, asserunt necesse esse Episcopum monere, ac requirere dictum Superiorem duabus, vel tribus vicibus. Congregat. respondit satis esse, vt Episcopus semel instet Superiori Regulari, eique tempus præfigat ad eiusdem Concilij præscriptum. Deinde dubitatur eo quod eodem *c. 14.* Superior Regulari præcipitur, quod Episcopum certiorrem faciat de punitione intra tempus ab eodem Episcopo præfixum, an sufficiat, quod Superior Regularis ad Episcopum mittat copiam tantum sententiæ, vt Religiosi dicunt, vel debeat remittere acta omnia super delicto actitata ad effectum, vt Episcopus videre possit si in hoc adimpleta fuerint verba Concilij in *d. c. 14.* seuerè puniatur, necne? Congregat. respondit non sufficere, vt Superior Regularis sententiam, aut etiam acta ad Episcopum transmittat, sed opus esse, vt de punitione ipsa, & sententiæ executione Episcopum certiorrem faciat. Denique dubitatur, an quod conceditur Episcopo *in præfuto cap. super Regula-**

ri, qui intra claustra Monasterij degit, & extra ea notorie cum scandalo deliquerit, intelligatur etiam cum delictum commissum fuerit intra Ecclesiam, vel claustra? Congregat. respondit facultatem Episcopo attributam in Regularibus notorie, & cum scandalo extra claustra delinquentes vendicare sibi locum etiam cum Regularibus notorie, & cum scandalo intra Ecclesiam delinquant, non ita si intra claustra. Hactenus declarationes sacre Congregat. quas quidem originales & authenticas vidi, nec in earum comprobatione amplius immorandum duxi, quia etiam Rota illis semper plurimum detulit, & nunquam eas in dubium reuocare solet, vt ipsamet attestatur in *Auersana beneficiarum 3. July 1666.* coram Card. Sacrato, quæ loquitur in declarationibus sacri Concil. Trid. & in *Niceni Parochialis 20. May 1624.* coram bone mem. Vbaldo sen. & in *Tiburina Parochialis 17. Iunij 1629.* coram R. P. D. meo Pitonano, & in *Meten. Abbatis 19. Iunij 1628.* coram R. P. D. Dunozeo, quæ ait idem procedere in declarationibus aliarum Congregationum.

Necnon in Monasteriis Monialium, &c. Notatur ad hoc, quod dispositio loquens de Monachis habet locum in Monialibus; vt per Menoch. *de arbit. casu 422. n. vlt.* Zabart. in *Clem. 1. q. 7. de Regul. Mandos. de signatura gratia, tit. de licentis, vers. quæ verò, Nat. conf. 432. n. 9. Dec. resp. 20. n. 1. vol. 1.* Ant. Rice. *de iure personarum extra gremium Ecclesiæ existent. lib. 3. c. 5. n. 2.*

Opportuna obsequia in Monasteriis, &c. Notatur ad hoc, quod Clerici seculares tenentur interesse diuinis Officiis Cathedralium, & Monachis eiusdem Ecclesiæ se conformare, vt per Rot. apud Farin. *decis. 79. n. 1. p. 1. recent.* vbi n. 3. quod Monachi Cathedralis Ecclesiæ debent celebrare officium secundum ritum sue Regulæ, & iuxta voluntatem Episcopi, sed non potest Episcopus mutare formam, quam Canonici seruare debent. Illud tamen certum est Episcopum de iure communi, exceptis iis, quæ concernunt Regularia instituta, habere omnimodam iurisdictionem in Monachos Cathedralis Regularis, *c. 1. ne sede vacante, gloss. fin. in cap. nullus, vers. ut Episcopus, de elect. in 6. vbi Anchar. n. 3.* Ioan. Andr. etiam n. 3. Franc. n. 3. & Gemini n. 7. Rot. apud Farin. *decis. 69. n. 1. p. 1. recent.*

De Religiosis Domibus, vt Episcopo sint subiecta.

TIT. XXXVI.

UPER hanc rubr. scripserunt Zabartel. Ioan. Andr. Butr. Imol. Anan. Anch. Panorm. Guillelm. Durand. in *brenuario aureo fol. 109. verso.* Martin. Melnat. in *epitome Decret. fol. 138.* Petr. de Ravenna in *compendio iuris Canon. Dan. Venator in analysi method. iuris Pontif. à pag. 485.* Goffred. & Holt. in *summa tit. Alex. Callan. & Anastas. Germon. in paratitulis ad quinque libros Decretal. Barthol. arthagena in expositione titulorum iuris Canon. Lancel. in institut. Canon. Zypæ in *analytica postremi iuris Ecclesiæ narrat. pag. 281.* Canis. in *sum. iur. Canon. Cafarel. in eroten. eiusdem iuris, nonissimè Ioan. Honor. lib. 3. sum. in Decretal. omnes sub hoc tit.**

SVMMMA